

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 125, ЧИСЛО 16, П'ЯТНИЦЯ, 20 КВІТНЯ 2018 РОКУ

1893

Vol. 125, No. 16, FRIDAY, APRIL 20, 2018

\$2.00

ПРОВІДНА ТЕМА ДНЯ

Герострати під храмом

Петро Часто

Довкола храму незалежної української держави все ще стоять риштовання, ще багато праці для творчих рук і люблячих сердець чекає всередині, поки настане щасливий, омріяний день – і сонце засвітиться у прекрасних вітражах, спалахне у вівтарі, в коругвах і настінних розписах, в дорогах, вічних реліквіях. Так буде! Але буде тільки за умови, коли ми за 100 верств не підпустимо до рідного храму новітніх геростратів, готових обезсмертити своє нище ім'я в злочинний спосіб – знищенням української свободи.

Насправді вони вже під самими стінами, вже придивляються, з якого боку легше підпалити, щоб вітер швидше розніс вогонь.

Темним символом внутрішнього антиукраїнства вже багато років залишається Віктор Медведчук – ще від часів суду над Василем Стусом. Тоді цей призначений радянською владою адвокат так „захищав“ великого українського поета, що той опинився в тюрмі і там загинув. Еге ж – немала заслуга перед ворогами України!

Не дивно, що вже за президентства Леоніда Кучми, котрий, бідний, не знав, яку Україну має будувати, В. Медведчук став головою Президентської адміністрації – на державному будівництві він розумівся бездоганно, лише навпаки: саме він став автором антидемократичного винаходу – так званих „темників“, тобто вказівок для преси, які теми вона може порушувати, а які ні. Хитрий, підступний, він здобув такий вплив в молодій державі, що виник цей моторошний політичний жарт: Л. Кучма працює президентом в Адміністрації В. Медведчука.

Тоді цей адвокат диявола зблизився з господарем Кремля – до такої міри, що Володимир Путін став хрещеним батьком найменшої Медведчукової доньки.

Після Помараневої Революції В. Медведчук на пару років зник з великої політики, проте не надовго. Прихід Віктора Януковича до влади збігся з заснуванням Медведчукової партії „Український вибір“ – відверто проросійського проекту. Ця партія відверто вмовляла В. Януковича не підписувати потенційну угоду про Асоціацію з Європейським Союзом і закликала до входження України у вигаданий Москвою саме для цієї цілі Митний Союз.

Революція Гідності знову відсунула цього путінського кума на політичні задвірки. Навіть здавалося, що от-от над ним зберуться хмари. У 2016 році волонтерська мережа „Вільні люди“ і декілька депутатів з фракції „Народного фронту“ домоглися від Генеральної прокуратури започаткування кримінального провадження „з приводу причетності В. Медведчука до сепаратизму і антидержавної діяльності“.

Ця хмара розвіялася, коли Генеральну про-

(Закінчення на стор. 13)

Митрополит Стефан Сорока резигнує

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 16 квітня Ватиканська служба новин оголосила, що Святіший Отець прийняв резигнацію за станом здоров'я Архiepіскопа Філядельфії для Українців та Митрополита Української Католицької Церкви у Сполучених Штатах Америки Стефана Сороки.

Папа Франциск проголосив Філядельфійську Архiepархію „sede vacante“ (вакантною). Владику Андрія Рабія призначено Апостольським Адміністратором Філядельфійської Української Католицької Архiepархії до призначення нового архиєрея.

С. Сороку призначив митрополитом-архiepіскопом Папа Іван-Павло II 29 листопада 2000 року та він був інтронізований 27 лютого 2001 року. А. Рабій був призначений єпископом-помічником Філядельфійської Української Католицької Архiepархії Папою Франциском 8 серпня 2017 року. Він отримав архиєрейську хіротонію з рук Верховного Архиєпископа Святослава 3 вересня 2017 року у Соборі св. Юра у Львові.

Нижче вміщено звернення Митрополита-Архiepіскопа Стефана.

* * *

Ми сердечно вдячні Його Святості Папі Франциску, префектові Конгрегації для Східних Церков Леонардові Кардиналові Сандрі, та Його Блаженству Святославу Шевчукові за їхні розуміння та співчуття. Ми також вдячні Святішому Отцеві за показану довіру Владиці Андрієві Рабієві у його тимчасовому призна-

Митрополит-Архiepіскоп Стефан Сорока. (Фото: УКЦ)

ченні апостольським адміністратором.

Скористаюся з нагоди також сердечно подякувати духовенству, монашеству, семінаристам та вірним Філядельфійської Української Католицької Архiepархії. Ці 17 років, проведені з Вами, були повні викликів та благословинь, деякі з них особливі для Філядельфійської Архiepархії. Успіх у зверненні та задоволенні потреб архиєпархії та парафій був досягнутий

(Закінчення на стор. 6)

ПОЛІТИЧНА ПРОГНОЗА

Компромісу Вашінгтону і Москви не буде

Віталій Портников

Кандидат на державного секретаря Сполучених Штатів Майк Помпео заявив, що час м'якої політики по відношенню до Кремля минув.

Якщо при призначенні Державним секретарем Рекса Тілерсона в Москві могли – щоправда, зовсім безпідставно – розраховувати на розуміння путінських претензій і амбіцій, то поведінка М. Помпео таких шансів не залишає.

Кандидат на держсекретаря США налаштований рішуче. Новий радник з національної безпеки Джон Болтон налаштований рішуче. Конгрес налаштований рішуче. Залишилося тільки зрозуміти, як налаштований Президент Дональд Трамп.

Російські аналітики досі застрягли між трьома твітами непередбачуваного американського провідника. У першому з них Д. Трамп загрожує. У другому – закликає до порозуміння. У третьому – пояснює непорозуміння з Росією продовженням розслідування контактів свого оточення з Кремлем. Яка непослідовність!

Але насправді нічого непослідовного немає. Д. Трамп справді імпульсивний і не завжди здатний точно висловити свою думку. Але його уявлення про реальність – інстинкт будівельного маґната. Д. Трамп тисне на опонента, поки той не зрозуміє, що домовитися – вигідніше, ніж продовжувати конфронтацію.

Ось тільки ймовірність укладання цієї угоди дорівнює нулеві. Володимир Путін просто не може дати Д. Трампу те, чого від нього хотів би отримати американський президент. Д. Трамп думає, що В. Путін знає, що Росія – не рівня Америці. І що вона не витримає економічної конфронтації.

А В. Путін ні про що таке не бажає знати. І найголовніше – про це нічого не бажають знати піддані російського імператора, громадяни Середньовіччя. В. Путін просто не може дозволити собі виглядати „слабаком“ перед таким дрімучим народом.

Саме тому Д. Трамп, Дж. Болтон і М. Помпео будуть тиснути в надії на те, що В. Путін все усвідомлює і почне переговори про угоду. А В. Путін буде метушитися у пошуці слабких місць Заходу – щоб вони зрозуміли, як небезпечно на нього тиснути і відчепилися від нього, нарешті. Або розділили з ним світ за його, путінськими „поняттями“.

Як і за часів краху Радянського Союзу – коли американці теж тиснули і хотіли домовитися – це все закінчиться не угодою.

Це закінчиться провалом Росії.

Еспресо ТВ

Віталій Портников – український публіцист, політичний оглядач Радіо Свобода, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Розширюють перелік безвізових країн

КИЇВ. – 13 квітня Директор Департаменту консульської служби Міністерства закордонних справ (МЗС) Сергій Погорельцев у рамках візиту до Латинської Америки з метою здійснення завдань щодо розширення географії безвізового режиму для громадян України мав зустріч з Директором з консульських та міграційних питань МЗС Колумбії Лус Стелою Портілья та Директором Департаменту Європи МЗС країни Хуаном Гільєрмо Кастро. Досягнуто домовленості про надання максимального сприяння завершенню відповідних формальностей. 13 квітня С. Погорельцев провів перші в історії українсько-перуанських відносин консульські переговори з Генеральним директором перуанських громад за кордоном та консульських справ МЗС Перу Сесаром Бустаманте та Директором консульської політики Педро Браво. С. Погорельцев також провів зустріч із керівництвом Міграційної служби Перу. Було обговорено консульсько-правові та міграційні питання, розбільковано переговорний процес щодо підписання двосторонньої угоди про взаємне скасування візових вимог, визначено алгоритм подальшої співпраці в консульській сфері. (МЗС України)

■ Співака не впустили до України

КИЇВ. – 13 квітня російського співака Матвія Мельникова, який виступає під сценічним іменем Мот, на летовищі Бориспіль не впустили до України. Йому на три роки заборонили в'їзд до України. Такі дії були застосовані в зв'язку з порушенням порядку в'їзду до тимчасово окупованого Криму. Мот активно виступав у Криму і давав концерти у Симферополі, Ялті та Севастополі у 2016 році. (BBC)

■ Кажанів випустили на волю

ХАРКІВ. – Центр реабілітації рукокрилих відпустив на волю одночасно понад 1,000 кажанів. Шостий за рахунком випуск тварин 14 квітня став рекордним за кількістю. Цього року впродовж кількох днів випустять близько 2,500 рудих вечірниць у місцевому екопарку. Тварини потрапляли в центр впродовж зими зі всієї України. У центрі їх вигодовували та організовували зимову сплячку. (Радіо Свобода)

■ 3 тюрми вийшла довічно ув'язнена

ХАРКІВ. – 15 квітня вийшла на свободу перша жінка в Україні, яку було засуджено довічно. Львів'янку 54-річну Любов Кушинську звинуватили у вбивстві лікаря і підприємця. Вона відбула 20 років кари. Л. Кушинська пройшла тест на детекторі брехні, який підтвердив її невинуватість. У 1997 році за даними слідства до жінки звернулися аби продати квартиру лікар Орест Циньовський та його зять-підприємець Ярослав Дрожджаль. За версією слідства, Л. Кушинська клієнтів вбила. Л. Кушинська назвала замовника свого ув'язнення, який заборгував їй 500 тис. дол. і віддавати не збирався. Л. Кушинська ж вирушила до столиці, аби побачитися з донькою та онуками. („Факти“)

■ Готують могильну реформу

КИЇВ. – 16 квітня Кабінет міністрів вніс до Верховної Ради законопроект „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення сфери поховання“. За проектом на території місць поховання забороняється розміщення надавачів ритуальних послуг. На кладовищах мають бути сектори для почесних поховань, поховання померлих чи загиблих військовослужбовців та померлих за національною чи релігійною ознакою. Поділ кладовищ, колюмбаріїв за майновим станом не допускається. Місця для поховання, які існують, не можна зносити. Їх можна лише перенести за рішенням місцевої влади у разі постійного підтоплення, зсуву, землетрусу або іншого стихійного лиха. Встановлені намогильні споруди реєструє місцева влада у книзі обліку намогильних споруд. („Українська правда“)

СВІТ ЗМІНЮЄТЬСЯ

Не той бік приватності

Едвард Лукас

Свята наївність! П'ять років тому все було так просто. Джуліян Ассанж та Едвард Сноуден були героями, які відстоюють громадянські свободи та приватність і борються зі свавіллям самонадійних можновладців. Західня розвідка була злом — легковажні й безвідповідальні шпигуни. НАТО було анахронізмом, а страхи щодо Росії вважалися панікерством. „Facebook“ був зручним ресурсом, на якому можна ділитися інформацією та підтримувати зв'язок з друзями.

Посольство Еквадору в Лондоні, де переховується Дж. Ассанж, перекрило своєму пожителю доступ до інтернету. Це сталося після того, як він написав у „Twitter“ кілька коментарів, підтримавши росіян у справі отруєння нервово-паралітичною речовиною в Солсбері. У багатьох шанувальників Дж. Ассанжа урвався терпець: двоєдушний засновник „WikiLeaks“ сіє розбрат і не соромиться сексистських зауважень.

Хай там як з Дж. Ассанжевими вадами, та лихо в тім, що самопроголошена інформаторська організація більше не викликає довіри. Поширюючи наклепи на Гіларі Клінтон і допомагаючи Дональдові Трампові перемогти на виборах, „WikiLeaks“ знищила свою репутацію. Та й легковажне ставлення до інформації не покращило її імідж: якщо вже розкриває таємниці, то робить це обережно. „WikiLeaks“ оприлюднила особисті дані активістів, які боролися проти Талібану в Афганістані, і російських журналістів, які розслідували злочинні схеми (єдиною їхньою помилкою була марна віра в те, що західні уповноважені особи зберігають відомості про них).

Раніше табір противників НАТО й прихильників Кремля був представлений здебільшого лівими. Та, хоч як прикро організаціям на зразок коаліції „Зупиніть війну“, що зневажає Д. Трампа, теперішні „антигерої“ — палкі прихильники Президента США. Для таких людей, як колишній стратег Білого Дому Стів Бенон, пугінська Росія — втілення сили великої держави, а воєнна інтервенція на підтримку демократії та прав людини — марнування часу.

Ліберали, яких жахає діяльність Адміністрації Д. Трампа, усе ще палають любов'ю до розвідки й служб безпеки (щоправда, взаємністю їм не відповідають). Ліві тішаться, коли екс-директор американської розвідки Джеймс Клеппер критикує політику Д. Трампа. Хоча раніше вони засуджували Дж. Клеппера, бо він нібито дезінформував Конгрес про роботу Національного агентства безпеки США. У Великій Британії ліволіберальні політики припинили скаржитися на Центр урядового зв'язку (ЦУЗ). Натомість вони вихваляють ретельно зібрану електронною розвідкою базу матеріалів про те, як Кремль допомагав бізнес-імперії та передвиборчій кампанії Д. Трампа. Ця співпраця так стривожила тодішнього директора ЦУЗ Роберта Ганігана, що він навіть літав до США, щоб застерегти Федеральне бюро розслідувань.

На думку вороже налаштованих республі-

канців, то було політичне самочинство. Подейкують, нібито вони наполягли, щоб Тереза Мей звільнила Р. Ганігана перед її візитом до Білого Дому в січні 2017 року. Ліві вже не закликають до жорсткішого контролю над поліцією та розвідкою. Тепер вони переймаються тим, що їм морочать голову політики. Люди, які нещодавно підтримували Е. Сноудена, тепер сподіваються, що розслідування Роберта Мюллера приведе до імпічменту президента.

Виявилось, „Facebook“ — серйозніша загроза приватності, ніж будь-які каверзи держави, принаймні на Заході. Сноуденівський грандіозний витік інформації 2013 року не виявив жодного випадку втручання західних спецслужб у життя людей. ЦУЗ дозволено порушувати нашу приватність лише якщо є докази, що такі дії потрібні й виправдані. Діяльність агентства чітко регулюється політичним, парламентським і судовим наглядом.

Натомість у „Facebook“ практично немає обмежень. Тепер, коли стало відомо, як технологічні компанії присвоюють інформацію про найінтимніші подробиці нашого життя та продають її, щоб заробити, теорії сноуденівців про зловживання владою видаються недоречними. Поєднання доступної для продажу інформації та надзвичайно точного націлювання робить втручання у вибори легкою справою для Кремля чи інших плутократів.

Треба віддати Дж. Ассанжеві належне: він давно критикує технологічних гігантів. Та й Е. Сноуден, що знайшов притулок у Москві, теж. Проте з огляду на проблеми, які постали 2018 року, вони та їхні прихильники схилили. Краще б спрямували хоч трохи обурення та завзяття щодо доступу до інформації мітичних „старших братів“, чи то пак розвідників, на боротьбу з реальною проблемою — ласими до грошей і легковажними технологічними компаніями. На цьому фронті не завадило б і менш легковірне ставлення до Росії.

Сподіваюся, усі ці проблеми спонукають можновладців, особливо лівого крила, переосмислити уявлення, що зформувалися після холодної війни. Якщо й далі бездумно ділитися світом на „добрих“ і „поганих“, то зайдемо в глухий кут, та й, зрештою, це небезпечно. З'ясувалося, що на расизм хворіють не тільки праворадикали. Ті, хто підтримує фемінізм і права сексуальних меншин, мають бути готові протистояти радикальним мусульманам, які зневажають таких людей. Ті, для кого імперіалізм є неприйнятним, повинні обурюватися ставленням Росії до своїх колишніх колоній, зокрема до України. Ті, хто прагне відстоювати демократію, мають стати вдячними союзниками наших служб безпеки й розвідки. Б'ючи байдики у своїй дірі, Дж. Ассанж мав би нагадати всім нам, що верховенство права лишається найкращою гарантією громадянських свобод.

„Український тиждень“

Едвард Лукас — старший віце-президент Центру аналізу європейської політики, СЕРА, Варшава, Вашингтон.

УГОРСЬКА СПЕЦИФІКА

Метаморфоза Віктора Орбана

Пол Лендвай

Одного літнього дня 1989 року я побачив неголеного, довговолосого молодика, який йшов до мікрофона, щоб звернутися з промовою до 250 тис. людей у Будапешті. Вони зібралися на Площі Героїв для урочистого перепоховання провідників антикомуністичного повстання 1956 року, розгромлених радянською армією, а я у той час робив репортаж з місця події. Невідомому промовцеві було 26 років, і він представляв невеличку молодіжну групу під назвою „Фідес“. Своєю промовою, що тривала шість з половиною хвилин, він запалив натовп на площі та телеглядачів удома, закликаючи до проведення прозорих виборів та виведення радянських

військ. Майже за одну ніч він став знаменитим в Угорщині та за її межами.

Цим молодиком був Віктор Орбан. Прем'єр-міністр Угорщини з 1998 до 2002 року і з 2010 року, він, як очікувалося, переміг і на парламентських виборах 8 квітня цього року. Під його правлінням, популістським керівництвом Угорщина побачила повернення багатьох демонів минулого, включаючи етнічний націоналізм та глибоку корупцію. В. Орбан розпочав масштабну концентрацію влади, скасувавши конституційні гарантії, успішно змінюючи державу під свій аворитет й перетворюючись на потенційну загрозу майбутньому Європейському Союзові. Мультимільйон-

(Закінчення на стор. 13)

ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНИ

Закон національної небезпеки

Оксана Сироїд

Шквал натоінтеграційних заяв останнього місяця рве греблі.

Політичний етер заповнюють заклинаннями про неминучий вступ України до НАТО. Спочатку з'являються недолугі заяви президента про „державу-аспіранта“ і „довгоочікуване й логічне рішення НАТО підвищити рівень амбіцій України щодо альянсу“. Оскільки амбіції України альянсові не підвладні, такі заяви викликали очікувану і логічну реакцію: „не було жодних змін у політиці“. На офіційній сторінці НАТО українцям розтлумачили, що „назва країни-аспіранта не змінює політики альянсу стосовно держави“, бо „aspirant country“ – це не держава з посвідченням аспіранта, а держава, яка прагне (aspire) членства.

Далі виникає патосна ініціатива очільника держави внести зміни до Конституції, вказавши в ній „стратегічну мету розвитку держави — членство в Європейському Союзі і членство в Північноатлантичному альянсі“, начеб-

то для того, щоб зробити процес натоінтеграції незворотним. І всі ці рухи відбуваються на тлі обговорення законопроекту про національну безпеку, нещодавно поданого президентом до парламенту, який, знову ж таки за його словами, „важливий як для реформи сектора безпеки, так і для суттєвого кроку на нашому шляху до НАТО“.

Можна в Конституцію України записати стратегічну мету — запустити ракету „Фалькон-9“. Можна навіть спробувати переконати Ілона Маска визнати наші наміри це зробити. Проте ракета від цього не побудується і не полетить.

НАТО — безпекове об'єднання, засноване на принципі „один за всіх і всі за одного“. Для того щоб колективна безпека працювала, безпекові інститути, передовсім армія і спецслужби, повинні бути сумісними за своєю філософією і методами та здатними до взаємодії.

Якось український політик з сарказмом

(Закінчення на стор. 14)

УКРАЇНА-ПОЛЬЩА

Варшава послаблює конфлікт з Києвом

Юрій Панченко

Останніми тижнями польські урядовці раптом суттєво пом'якшили свою риторику щодо України. Гучні міжнародні суперечності, викликані змінами до польського закону про Інститут національної пам'яті, змушують уряд сусідньої країни корегувати свій зовнішній курс (хоча причиною скандалу була передусім не „українська“, а „єврейська“ частина цього закону).

Першою ластівкою таких змін став програмний виступ у Сеймі 21 березня Міністра закордонних справ Яцека Чапутовича. У частині, присвяченій стосункам з Україною, головний польський дипломат висловив лише одну претензію до української влади – щодо мораторію на ексгумації.

На тлі промов попереднього міністра, Вітольда Вашиковського, який регулярно наголошував на „свідомому спотворенні історичної правди Україною“, а також на „героїзації бандеризму“, такий виступ виглядав явно як жест примирення.

Навіть згадавши 75-річчя подій на Волині, яке Польща відзначатиме цього року, Я. Чапутович наголосив лише на важливості ухвалення спільного з Україною „сценарію відзначення цих історичних подій“.

Зміну настроїв підтверджують і кадрові зміни у польському Міністерстві закордонних справ. Зокрема посаду Державного секретаря міністерства залишив Ян Дзедзічак – один з найпослідовніших „борців за відновлення історичної справедливості“. І це не все – за інформацією польської преси, з цього ж міністерства також звільнено голову міністерського кабінету Яна Париса, відомого заявою, що Україна потребує Польщі, а от Польща без України здатна собі зарадити.

Польські урядовці поступово змінюють свою позицію і щодо української частини нових положень закону про Інститут національної пам'яті. Ці норми вже набрали чинності, але закон подано на розгляд у Конституційний трибунал. Не виключено, що зрештою судді прибериуть з нього найбільш одіозні норми.

Наприкінці березня Міністер юстиції (та одночасно Генеральний прокурор) Збігнев Зьобро надіслав до Конституційного трибуналу лист з висловами, згідно з якими положення закону про „злочини, вчинені українськими націоналістами“, потребують уточнення та корекції. Що характерно, досі, зокрема під час ухвалення закону, Міністерство юстиції не бачило проблем з цими нормами.

Чи досить цього, щоб говорити про корекцію курсу?

З одного боку, подібна тактика вже використовувалася польським урядом. Наприклад, два роки тому, схваливши резолюцію про „Волин-

ську різанину“, польська влада підкреслено провела декілька акцій, вшановуючи „правильних“, з її точки зору, українців.

Такі дії мали на меті зменшити негативну українську реакцію на схвалення рішення, без змін самої „волинської ухвали“.

Втім, нинішня ситуація є дещо відмінною від подій дворічної давнини. Міжнародний конфлікт навколо Інституту національної пам'яті виявився настільки гучним, що Варшава справді потребує зниження напруги. У тому числі – й у взаєминах з Україною.

Звичайно, це чудова новина для Києва. Однак, залишається питання: чи можна говорити про нинішню відлигу у стосунках Києва та Варшава як про довготривалу тенденцію?

Є декілька чинників, які ставлять це під сумнів.

По-перше, не слід забувати, що 11 липня Польща відзначатиме 75-річчя подій на Волині. Як показало минулорічне вшанування пам'яті жертв (перше проведене на офіційному рівні), скорботна річниця стане джерелом електоральних переваг для польських ультраправих. І це є викликом для „Права та справедливості“ – у правлячій партії переймаються можливим відтоком своїх виборців вправо, а тому все частіше використовують відповідні гасла.

Тому сумний ювілей стане черговим випробуванням для українсько-польських взаємин.

І це не єдиний ризик.

Навіть в умовах корекції курсу, „червоною лнією“ для Варшави залишається питання мораторію на ексгумації. Втім, в українському Міністерстві закордонних справ уже заявили, що чекають від Польщі першого кроку у питанні відновлення українських пам'яток на своїй території. І лише після цього мораторій буде скасовано.

Чи готова Варшава на такий компроміс? Маємо великі сумніви.

І нарешті, подальший розвиток взаємин залежить від рішення Конституційного трибуналу щодо закону про Інститут національної пам'яті. Відповідного рішення можна очікувати або до кінця квітня, або на початку травня.

Попри вказані ризики, підстав для обережного оптимізму все ж більше.

Дуже схоже, що у Варшаві нарешті зрозуміли: їхні претензії до Києва виросли до абсолютно нереалістичних розмірів. А відповідно, гіпотетичне їхнє виконання викличе протести всередині українського суспільства. Зрештою, затяжний конфлікт України та Польщі однозначно грає не на руку нашим країнам. Доведено історією.

„Європейська правда“

Юрій Панченко – редактор „Європейської правди“, Київ.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Савченко й Рубан відмовляються свідчити

КИЇВ. – Надія Савченко і керівник центру звільнення полонених „Офіцерський корпус“ Володимир Рубан 16 квітня відмовилися свідчити в справі про підготовку теракту, повідомив прес-центр Служби безпеки України. Слідчі призначили 13 експертних досліджень зброї, боєприпасів, вибухових речовин, відео- та аудіоматеріалів, виступів і публічних закликів, зокрема й комісійну судово-психологічну експертизу щодо перевірки правдивості свідчень Н. Савченко. За даними Генеральної прокуратури, Н. Савченко була спільницею В. Рубана при спробі переміщення великої кількості зброї з території Донецької області, яка підконтрольна російським окупаційним адміністраціям. (Радіо Свобода)

■ Фільм покажуть у Каннах

КИЇВ. – 16 квітня повнометражний художній фільм „Жінка на війні“ режисера Бенедикта Ерлінгсона, створений з участю Франції, Ісландії та України, відібрали до конкурсної програми „Тиждень критики“ 71-го Каннського міжнародного кінофестивалю. Під час фестивалю відбудеться світова прем'єра картини. У фільмі порушується проблема деградації навколишнього середовища, що передається через боротьбу жінки, котра сама, на противагу всій громаді, вирішує взяти на себе місію захисту природи та збереження височин Ісландії. Кінофестиваль відбудеться з 8 до 19 травня. (Радіо Свобода)

■ Пошкодили скитський курган

НІКОПІЛЬ, Дніпропетровська область. – 16 квітня поліція відкрила кримінальне провадження через пошкодження невідомими скитського царського кургану „Нечаєва могила“. Поліцаї у верхній частині кургану виявили отвір глибиною 20 метрів. Курган „Нечаєва могила“ є останнім скитським царським курганом такої висоти на території України. Дослідники також вважають його найбільшим скитським курганом у Євразії. Досі курган був недослідженим. Зараз в Україні – на Дніпропетровщині та Херсонщині – збереглося лише кілька курганів такого типу, усі вони були досліджені. (Радіо Свобода)

■ Ліквідували космічний факультет

КИЇВ. – 16 квітня у Київському політехнічному університеті ліквідували факультет авіаційних і космічних систем, який випускав фахівців ракетно-космічної галузі України. Про це повідомив експерт з питань соціальної політики Андрій Павловський. „Нещодавно відзначали професійне свято працівників ракетно-космічної галузі України, а незадовго до того ліквідували єдиний факультет, який випускав фахівців цієї галузі“, – заявив він. („Українська правда“)

■ Засудили вбивцю довічно

СТАРОБІЛЬСЬК, Луганська область. – 16 квітня одного з убивць посадника Старобільська Володимира Живаги засудили до довічного позбавлення волі. Вироком першої інстанції двох вбивць було засуджено до 15 років позбавлення волі. Суд апеляційної інстанції переглянув рішення Старобільського районного суду та ухвалив новий вирок. Стосовно другого учасника злочинної групи вирок суду залишили без змін. У лютому 2016 року посадника знайшли із вогнепальними пораненнями голови на території Старобільської міської ради. („Українська правда“)

■ Вибух на проспекті Перемоги

КИЇВ. – Поліція розслідує вибух у Києві на проспекті Перемоги 15 квітня біля будівлі, де розташовується бюро компанії „Київенерго“. У Києві вдруге впродовж одного тижня стався вибух у публічному місці. Уночі 13 квітня внаслідок пострілу з ґранатомета в Печерському районі столиці була пошкоджена будівля, у якій розміщений ресторан та відділ продажу одного із забудовників. (Радіо Свобода)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Драма у небі з літаком

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Один з моторів літака „Боїнг-737”, який летів 17 квітня на висоті 32 тис. стіп при швидкості 500 миль на годину, розлетівся, а металеві уламки розбили вікно. Через несподіваний знижений тиску повітря одна пасажирка була частинно висмоктана через розбите вікно. Два пасажирки втягнули її назад до літака, але вона померла від своїх ран. Сім інших пасажирів зазнали легких травм. Літак лінії „Савтвест Ейрлайнс” летів з Нью-Йорку до Даласу, Техас, і мав 149 осіб на борту. Пілотові Темі-Джо Шульц вдалося швидко приземлитися на летовищі у Філядельфії. Компанія заявила, що перевірить всі подібні мотори своїх літаків впродовж наступних 30 днів. Вона має приблизно 700 літаків, з них понад 500 є двомоторові типу 737-500, такий який зазнав аварії. „Боїнг 737” є найбільш поширеним літаком у світі, який має добрий рівень безпеки. („Associated Press”)

■ США та Британія звинувачують Росію

ВАШІНГТОН. — США та Британія 16 квітня звинуватили так званих хакерів, котрі з підтримкою російського уряду готують кібератаки на західні комп'ютерні системи. Два місяці тому США та Британія звинуватили Росію у проведенні кібератаки „NotPetya” в 2017 році, яка зіпсувала частини інфраструктури України та пошкодила комп'ютерні системи по цілому світі. Пересторога про нові кібератаки не є пов'язана з атакою хемічною зброєю 8 квітня режимом Башар аль-Асада на місто Доуа в Сирії. У відповідь на цю атаку США, Британія та Франція 14 квітня збомбардували станції хемічної зброї в Дамаску та інших містах. Анонімний високопосадовець уряду США сказав, що останніми роками збільшується кількість російських кібератак. („Reuters”)

■ Опитано про стан руху за права

ЧИКАГО. — Агенція новин „Асосіейтед Прес” разом з Національним дослідним центром опіній (NORC) при Чиказькому університеті оприлюднила 30 березня висліди опитувань американців про їхні думки, чи досягнуто цілі руху за громадянські права через 50 років після смерті головного провідника цього руху Мартіна Лютера Кінга. Тільки 10 відс. афроамериканців вважають, що США досягнули всі цілі цього руху. Лише у ділянці права на голосування більшість афроамериканців вважають, що зроблено великий поступ для расової рівноправності. Серед всіх американців 30 відс.-35 відс. білих і лише 8 відс. афроамериканців – кажуть, що досягнуто всі або більшість цілей руху. На запит, чи афроамериканці далі зустрічаються з завадами на шляху до поступу в США, 79 відс. афроамериканців дали позитивну відповідь, але тільки 44 відс. білих погодилися. За партійною приналежністю 54 відс. республіканців думають, що більшість або всі цілі руху досягнуто, але лише 14 відс. демократів з цим погоджуються. („Voice of America”)

■ У Північній Кореї панує хронічний голод

СЕУЛ. — Неназваний високопосадовець, котрий втік з Північної Кореї, 16 квітня розповів південнокорейській газеті „Чосун Ілбо”, що збідніле населення цієї країни терпить від хронічного недоїдання через брак харчів. Однак, Міністерство об'єднання і розвідувальні служби Південної Кореї вважають, що ситуація на півночі півострова ще не є критичною, хоч міжнародні санкції мають свій ефект. Але Організація харчування та сільського господарства при ООН у своєму глобальному звіті про кризи харчування підкреслила, що 41 відс. населення комуністичної Північної Кореї, або 10.5 млн. осіб, є недовгодовані. Провідники обох країн мають зустрітися 27 квітня на їхній першій вершинній зустрічі. („United Press International”)

■ Поліція запобігла терактові

БЕРЛІН. — Німецька поліція 8 квітня заарештувала шістьох терористів, котрі планували того дня порізати ножами глядачів та учасників Берлінського півмаратону. Рекордове число (понад 36 тис.) осіб взяло участь в цій спортивній імпрезі, яка пройшла спокійно при охороні 630 поліцаїв. Детальніших інформацій про терористів ще не подано. („The Washington Post”)

„Люди для Росії – ресурс”. Навіщо об'єдналися рідні українських „політв'язнів Кремля”

Олександра Вагнер
Радіо Свобода

В українських в'язницях є 23 росіян, які очікують суду або засуджені за злочини, пов'язані зі збройним конфліктом в Донбасі чи анексією Криму. Серед них є і кілька російських військовослужбовців, яких Москва такими не визнає. У російських в'язницях перебуває набагато більше українців, яких на батьківщині вважають політв'язнями: 66 осіб. 40 з них – в Криму і 24 – на території Росії. На початку квітня при українському Міністерстві у справах окупованих територій був створений відділ з питань осіб, позбавлених особистої свободи. Його очолив Ігор Гриб – батько 19-річного Павла Гриба, якого виманили під приводом зустрічі зі знайомою в Білорусь, викрали співробітники ФСБ Росії і звинуватили в підготовці теракту в одній зі шкіл російського міста Сочі.

Під час останнього великого обміну полоненими між Україною та бойовиками угруповань „ЛНР” та „ДНР” в кінці минулого року президент України Петро Порошенко заявив, що громадяни Росії в подібних обмінах фігурувати не будуть. Замість цього їх плянують обміняти на українців, які перебувають у в'язницях в Росії і в окупованому Криму. За словами П. Порошенка, в першу чергу українська влада буде домагатися повернення журналіста інформагентства „Укрінформ” Романа Суценка, якого в Росії звинуватили в шпигунстві, режисера Олега Сенцова і засудженого в Росії з ним в рамках однієї справи Олександра Кольченка, а також засуджених у Росії за участь в бойових діях під час першої чеченської війни Станіслава Кліха і Миколи Карпока (четверо з них, крім Р. Суценка, є в списку політв'язнів „Меморіалу”).

4 квітня представник України в гуманітарній підгрупі Тристоронньої контактної групи Ірина Геращенко повідомила у Facebook: „Українська сторона висловила позицію про готовність передати Росії 23 росіян, що перебувають в українських тюрмах за злочини проти суверенітету і територіальної цілісності України, за зло-

чини, пов'язані з війною, в обмін на українських політв'язнів, що утримуються в тюрмах Російської Федерації. Тепер ми очікуємо реакції і відповіді російської сторони на ці ініціативи”.

Значна диспропорція в кількості в'язнів, ув'язнення яких пов'язані з протестами під час Євромайдану, подіями в Криму і на Донбасі, помітна неозброєним поглядом: у Росії їх більше, в Україні менше. Представники „Об'єднання родичів політв'язнів Кремля”, яке спочатку було неформальним об'єднанням, а в кінці минулого року отримало офіційну реєстрацію, не раз закликали владу створити механізм для переговорів між двома країнами.

Один з учасників об'єднання, Ігор Котелянець, брат якого, ветеран бойових дій на сході України Євген Панов очікує в окупованому Криму суду за звинуваченням у „підготовці диверсій” і „незаконному зберіганні та перевезенні боєприпасів”, вважає, що Україні доведеться залучити для обміну інші країни:

– Наша головна проблема полягає в тому, що немає спеціального уповноваженого, який був би відповідальний за роботу зі звільнення наших рідних. У нас є переговори з Росією і з терористами зі сходу в рамках „мінського формату”. Але там вони ведуться по заручниках, яких утримують терористи на сході країни, в захоплених районах Донецької та Луганської областей. А наші рідні – це заручники з іншої категорії, це заручники, яких утримує безпосередньо Російська Федерація або на території Криму, або на російській території. Частина з них була затримана на території Криму, частина – на території Російської Федерації, когось туди вивезли, тобто історії у всіх різні. Але ніяких переговорів на офіційному рівні, на жаль, покищо немає. Це питання дуже політизується.

Наша мета – зменшити політичну складову і перевести це питання в площину гуманітарну, тому що ми говоримо про звільнення людей. А коли ми говоримо про звільнення людей, ми в тому числі згадуємо, що є громадяни Росії, які були затримані на території України, кадрові

(Закінчення на стор. 16)

Уже чотири роки триває війна

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – Хода пам'яті на вшанування українських воїнів, які захищали кордон України від російських загарбників, відбулася 14 квітня, коли виповнилося чотири роки від початку антитерористичної операції. Було покладання квітів до пам'ятних знаків на честь

полеглих. У Долині троянд було відслужено Молебень за загиблими воїнами.

Міський голова Анатолій Бондаренко нагородив грамотами та нагрудними знаками „За мужність і героїзм” захисників батьківщини. 1,540 з них вже отримали статус учасників бойових дій, 99 воїнів повернулися з війни інвалідами, 24 загинули.

Хода пам'яті на вшанування українських воїнів. (Фото: Олександр Костирко)

Американські експерти відвідали Україну

Захисники України зустрілися з американською делегацією. (Фото: „Вільні люди”)

КИЇВ. – Делегація американського аналітичного центру „American Foreign Policy Council” (AFPC), що досліджує ситуацію в Україні та консультує державні установи США, зокрема Адміністрацію Президента Дональда Трампа, готує нові рекомендації щодо України для американського уряду. Це – результат останньої робочої візиту, протягом якої експерти AFPC з підтримкою організації „Вільні люди” 7-10 квітня провели зустрічі з керівництвом української держави в Києві, а також відвідали різні частини України: від Львова до Харкова, Краматорська та передньої лінії фронту – околиць Авдіївки.

Протягом свого семиденного перебування в Україні американські експерти зустрілися з Прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом, Головою Верховної Ради Андрієм Парубієм, Віце-прем'єр-міністром Іванною Климпуш-Цинцадзе, Міністром охорони здоров'я Уляною Супрун, Міністром закордонних справ України Павлом Клімкіном, Міністром внутрішніх справ Арсеном Аваковим, головою Служби Безпеки України Василем Грицаком, Генеральним прокурором Юрієм Луценком, головою Комітету Верховної Ради у закордонних справах Ганною Гопко, першим заступником начальника Генерального штабу Збройних сил України Ігорем Колесником, міським головою Львова Андрієм Садовим, першим заступником директора Українського Інституту Національної Пам'яті Аліною Шпак та іншими посадовцями.

Головною темою зустрічей стали умови посилення підтримки західного світу, прийняття необхідних законопроектів в сфері національної безпеки з урахуванням рекомендацій міжнародної спільноти, звільнення від корупції та громадська контролі силових відомств.

„Найбільшою за значенням у світі подією в другій половині ХХ ст. став розпад СРСР. А наступною за значимістю – постання незалежної України. Переконали, що саме Україна є ключем для спільного добробуту так званого „пострадянського простору”. Ми підтримуємо прагнення України до відновлення своєї територіальної цілісності, підтримуємо зміцнення її безпеки. Наголошу: окрім інформаційної війни зараз буде точитися й війна юридична. Росія порушила дуже багато норм міжнародного пра-

ва, отже Україна через міжнародні судові інстанції має повернути й території, й стягнути з Росії компенсацію за завдану шкоду”, – заявив голова делегації Віліям Шнайдер, колишній перший заступник Державного секретаря США, виступаючи під час зустрічі зі студентами, викладачами та науковцями в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка.

Але не лише законодавчі зміни цікавили американську делегацію. Вони також побували на опорному пункті Збройних сил України, що на лінії фронту поблизу Авдіївки. За словами Сергія Кузана, заступника керівника Проводу мережі „Вільні люди”, що організовувала виїзд делегації до Харківської і Донецької областей, а також на лінію фронту, експерти спілкувались з військовими, оцінювали умови перебування, інші аспекти ведення війни.

Крім того, американські експерти зустрілися з головою Харківської обласної державної адміністрації Юлією Світличною, першим заступником голови Донецької обласної державної адміністрації Євгеном Вілінським, керівництвом Антитерористичного центру, керівником військово-цивільної адміністрації Авдіївки Павлом Малихіном та представниками Посольства США в Україні.

У складі делегації AFPC були В. Шнайдер, Герман Пірчнер – президент AFPC, Джастін Вімет – виконавчий директор конгресового угруповання House Freedom Caucus у Палаті Представників США, Вейн Меррі – старший науковий співробітник з питань Європи та Євразії AFPC, Адріана Лучечко – президент „The Quality Control Center”, Джулія Бйорк – член правління AFPC, Борис Потапенко – виконувач обов'язків голови Ради Українських Державницьких Організацій Світу.

AFPC діє у Вашингтоні з 1982 року. Фахівці з питань зовнішньої та оборонної політики надають інформацію членам Конгресу США, виконавчій гілці влади, американській політичній спільноті, а також світовим провідникам за межами США. Крім того, AFPC публікує стратегічні доповіді та дослідження щодо прогресу в політиці інших країн. Серед головних тем – безпека, а також поточний статус демократії та ринкової економіки.

„Вільні люди”

Американські експерти під час зустрічі з Генеральним прокурором Юрієм Луценком.

АМЕРИКА І СВІТ

Померла Барбара Буш

ГЮСТОН, Техас. — 92-літня Барбара Буш, жінка й мати двох президентів США, померла 17 квітня. Вона залишила п'ятеро дітей, 17 внуків, семеро правнуків і брата. Її чоловік, колишній Президент Джордж Г. В. Буш, прожив з нею 73 роки. Один син, Джордж В. Буш, був президентом США, а другий син Джеб був губернатором Флориди. Співчуття родині і признання покійній висловили Президент Дональд Трамп з дружиною Меланією, колишній Президент Барак Обама з дружиною Мішель, колишній Президент Бил Клінтон з дружиною Гиларі та багато інших осіб з політичного світу і поза ним, серед них і професійна команда бейсболу „Тексас Рейнджерс”, якої родина Бушів була співвласниками в 1980-их і 1990-их роках. („www.yahoo.com”)

Верховний суд обмежив депортації

ВАШІНГТОН. — Верховний суд США голосами п'ять проти чотирьох вирішив 17 квітня, що еміграційний закон, який вимагає депортації негромадян, котрі скоять важкі злочини, є не-виразний. Це може обмежити спроможність Адміністрації Президента Дональда Трампа прискорити депортацію емігрантів, котрі скоїли злочини. Суд підтримав апеляцію засудженого грабіжника Гарсії Демаї, легального емігранта з Пакистану. Суд підтвердив рішення нижчого суду, що еміграційний закон, який вимагає депортації Г. Демаї, не роз'яснює чітко, які злочини вважаються насильницькими, що вимагали б депортації. Г. Демаї був двічі засуджений до ув'язнення за пограбування жител у Каліфорнії. Уряд розпочав заходи для його депортації ще в 2010 році. („Reuters”)

Чи Савдійська Арабія визнає Ізраїль?

ЕР-РІЯД, Савдійська Арабія. — У інтерв'ю, яке появилось 2 квітня в американському журналі „The Atlantic”, савдіарабський престолонаслідник Магомед бін-Сальман сказав у відповідь на запитання, чи єврейський народ має право на свою державу хоч на частині своєї прадідної землі: „Я вірю, що палестинці та ізраїльтяни мають право мати свою власну землю. Але мусимо мати мирне домовлення, щоб забезпечити стабільність для всіх і щоб мати нормальні відносини”. Савдійська Арабія не визнає Ізраїля, кажучи, що нормальні відносини залежать від ізраїльського відходу з арабських земель, які були захоплені під час війни 1967 року, з території, яку палестинці бачать як свою майбутню державу. У березні, після двох років переговорів, Савдійська Арабія вперше відкрила свій повітряний простір для комерційних літів в Ізраїль. У листопаді 2017 року член ізраїльського кабінету виявив, що були таємні контакти з Савдійською Арабією, про що давно кружляли погослови, але які Ер-Ріяд досі заперечує. Хоч Савдійська Арабія минулого року засудила рішення Президента США Дональда Трампа визнати Єрусалим столицею Ізраїля, вона також сказала, що погоджується з ширшою стратегією США для мирного плану, який ще формується. Офіційна державна агенція СПА опублікувала 3 квітня заяву короля Сальмана бін-Абдулазіза, в якій він підтвердив підтримку Савдійської Арабії для „легітимних прав палестинського народу на незалежну державу з Єрусалимом як столицею”. („Reuters”)

Кім Джонг-ун відвідав Пекін

ПЕКИН. — Диктатор комуністичної Північної Кореї Кім Джонг-ун був у складі таємної делегації, яка прибула поїздом до Пекіну 26 березня і від'їхала наступного дня. Візита, яка не була розголошена Пхеньяном і Пекіном, була б першою закордонною поїздкою Кім Джонг-уна відколи він перебрав владу в 2011 році. Південнокорейська преса пише, що він зустрівся з китайським президентом Хі Цінпінгом. Аналітики вважають, що Кім Джонг-ун хоче забезпечитись підтримкою свого найближчого союзника – Китаю, заки він зустріне-ть-ся з Президентом США Дональдом Трампом наступного місяця. („Reuters”)

Небезпека від телевізора

У наш час телевізор став невід'ємною і приємною частиною щоденного життя. Забулося, що у 1953 році американський письменник Рей Бредбері видав роман „451 градус за Фаренгайтом“, визнаний критиками одним з найкращих романів ХХ ст., у якому автор застерігав людей від небезпеки телебачення. Він боявся, що телебачення може стати тим, що знищить читання і, можливо, погасить найважливішу частину нашої спільної людяності. Також він говорив, що телебачення „в більшості своїй сміття“.

Першими повели мову про небезпеку телебачення лікарі. Провідні світові психіатри заявили, що частий перегляд телепрограм може вкрай негативно позначитися на психічному здоров'ї людини. Необхідно розмежовувати програми негативного характеру від тих, які підтримують сприятливий стан психіки. Японські медики заявили: щоденний перегляд телевізора збільшує ризик смерті через закупорювання легеневої артерії.

Але телебачення може нищівно впливати на емоційний стан суспільства. Цим успішно скористалася влада в Росії, де здійснено численні телепроекти, спрямовані на групове промивання мозків. На загальнодержавному рівні всю інформаційну політику спрямовано на виправдання і схвалення імперських амбіцій, нехтування правами людини, плекання невігластва і правового нігілізму. Широкий розголос здобув російський телесюжет про розп'яття українськими воєнками хлопчика на Донбасі. Росіяни повірили у цю провокаційну вигадку. Ми дивуємося тому, як телевізор в Росії замінив пересічному глядачеві розум і став інструментом перетворення народу на отару, сміємося над жертвами пропаганди, але не помічаємо тих отруйних паростків, які російський телевізор пустив в українському телепросторі.

Закон „Про основи національної безпеки України“ відносить намагаючись маніпулювати суспільною свідомістю, зокрема, шляхом поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації до загроз національним інтересам в інформаційній сфері. Однак при цьому досі не створено дієвих правових механізмів для протидії таким виявам, а тому інформаційну війну Україна програє.

Простежується тенденція до безконтрольного використання методів негативної пропаганди та маніпулятивних прийомів інформаційно-психологічного впливу, що в подальшому загрожує незворотними змінами у суспільній свідомості.

Об'єктивний брак правової і соціальної культури у значної частини населення, особливо підлітків і молоді, дають підстави вважати застосовуваним з боку держави впливи недостатніми. В діяльності органів телебачення і радіомовлення є суттєві перешкоди в оцінюванні відеоматеріалів й припиненні шкідливого, а іноді руйнівного впливу таких програм на масову свідомість і психічне здоров'я громадян. У людей штучно розбурхуються найнижчі, негативні емоції: гнів, страх, розпач, ненависть, заздрість, похитливість.

Значна частина телепроектів, що належать нібито українським телеканалам, насправді є запозиченням з подібних проєктів Російської Федерації. Такий прихований імпорт з ворожої країни.

ІСТОРІЯ

Хресний шлях через сталінські табори

Тетяна Будар

До жінок-повстанок, які проходили крізь пекло більшовицьких тюрем і таборів, належить членкиня Бережанської районної станиці Всеукраїнського Братства ОУН-УПА ім. Генерала Романа Шухевича-Тараса Чупринки Ганна Бурбела-Олексів.

Вона народилася 5 квітня 1928 року в селі Вибудів, зараз з чоловіком Володимиром мешкає в Бережанах. Вона розповіла:

„Мій тато Степан Бурбела через участь в ОУН-УПА був змушений виїхати з села в 1944 році. Емігрував у Америку, додому не повернувся, похований у США. Удома в нас була партизанська станиця. Станичним був мамин брат, мій вуйко Микола Іваськів (псевдо „Чорний“). Ми з сестрою були активними учасницями гуртка при читальні „Просвіти“. У нашій хаті не раз таємно збиралися повстанці. Зв'язковими збройного підпілля були мама, старша моя сестра Варвара і я (мала псевдо „Калина“).

У 1945 році маму і нас із сестрою забрали більшовики. Два місяці ми перебували в катівні, потім нас відпустили. 1946 року в нашому селі біля читальні червоні вбили мого вуйка М. Іваськова та ще одного його побратима. Їх тіла закопали в містечку Козова біля цвинтаря. У 1947 році нашу хату більшовики оточили (через зраду), забрали нас із сестрою спочатку в Козову, тоді в Тернопільську тюрму, де ми зазнали страшних знущань. Присудили по п'ять років таборів суворого режиму і довічне виселення“.

У таборах підпільниця перебувала до 1952 року. Далі – виселення, важкі роки життя в Мордовії, в далекому Красноярському краї. Там зустріла Володимира Олексіва, теж із повстанської родини. Одружилися, народилася дочка Мирослава. Після смерті головного більшовицького ката Сталіна повернулись у 1958 році. Чоловік влаштувався водієм. Спочатку винаймали помешкання, потім придбали власний будиночок. Дочка деякий час працювала в Бережанській музичній школі, зараз живе у США, влітку приїжджає до батьків у гості. Навідуються до них і двоє внуків, п'ятеро правнуків.

Підпільниця Ганна Бурбела-Олексів з чоловіком Володимиром. (Фото: Тетяна Будар)

14 березня 1991 року президія обласного суду скасувала судимість через недоведення фактів участі в скоєнні злочину. Зі старенького магнетофона звучать зворушливо-сумні тюремні пісні, складені в холодних сибірських таборах, у виконанні Г. Олексів, записані на касету її люблячим чоловіком.

Подружжя зберігає родинні архіви, патріотичну літературу, вервечку з хліба, яку Г. Бурбела зробила в мордовських таборах суворого режиму, старі молитовники й Біблію, які дивом вдалося пронести чоловікові крізь весь цей хресний шлях українських підпільників. Ще одна вервечка для молитви, виготовлена Г. Бурбелою з хлібного м'якуша у 1955 році в Мордовії, є у фондах Тернопільського історико-меморіального музею політичних в'язнів. У квітні 2013 року цю вервечку було представлено на виставці „Моє серце рветься на волю“ в Національному музеї-меморіалі жертв окупаційних режимів „Тюрма на Лонцького“ (Львів).

Г. й В. Олексіви пишуться почесними ювілейними відзнаками Братства ОУН-УПА „Лисоня“, грамотами районної ради і районної адміністрації за вагомі особисті заслуги в національно-визвольній боротьбі, відданість ідеалам незалежності української держави, плідну громадську діяльність.

Бережани,
Тернопільська область

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail adukr@optonline.net
Передплата	Володимир Гончарик
	☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.	

Митрополит Стефан...

(Закінчення зі стор. 1)

завдяки позитивній та активній участі духовенства, монашества та вірних через діяння Божої ласки. Найбільш приємним для мене була особиста подорож у молитві та братерстві разом з духовенством, монашеством та вірними архієпархії. Кульмінаційною точкою мого служіння були зустрічі та пережиття серед парафіян та священників у часі літургійних відправ та парафіяльних святкувань, відвідин, відпустів, фестивалів та в особистих розмовах. Посвята та любов до Церкви наших священників, монашества та вірних вражали та надихали мене.

Також, я дуже вдячний за бра-

терство та співпрацю моїм братам-єпископам у Сполучених Штатах, з якими ми постійно обговорювали та вирішували потреби вірних, монашества та духовенства під час зустрічей. Благодать Божа щедро благословила наші спільні зусилля!

Воскреслий Христос вітає своїх апостолів словами „Мир вам!“. Нехай мир, даний Воскреслим Христом, характеризують і надалі нашу любов та служіння нашій Українській Католицькій Церкві. Пам'ятаймо один одного у молитві і просімо заступництва Божої Матері у цей час переходу в Філадельфійській Українській Католицькій Архієпархії та нашій Українській Католицькій Церкві у Сполучених Штатах Америки.

Христос Воскрес!

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Створюємо музей родини Бойдуників

В 2020 році на Івано-Франківщині заплановане відкриття Музею-садиби родини Бойдуників ім. Теодора Бойдуника. Ідеологами створення музею-садибу виступили Товариство „Опір Західної України“ в Празі (Чеська Республіка), Сімейний архів родини Бойдуників ім. Дарії Попович-Бойдуник, Приватна бібліотека Олега Павліва ім. Григорія Сковороди та Архів Олега Павліва. На основі фондів та колекцій вищезазначених приватних закладів планується розподілення Музею-садиби родини Бойдуників ім. Теодора Бойдуника на відповідні музейні секції, кожна з яких представлятиме збірку та колекції того чи іншого вищезазначеного приватного закладу і які спільно зможуть організувати створення повноцінного музею.

Ознайомитись з фондами та колекціями, які представлятимуть музейні секції Музею-садиби, можна у брошурі „Матеріали та документи із фондів і колекцій Архіву Олега Павліва“, (Прага, видавництво „Мандрівник“, 2018). Ці документи були вже показані в Музеї української діаспори (Київ), Народному музеї Тараса Шевченка Львівського палацу мистецтв, Бережанському краєзнавчому музеї та Краєзнавчому музеї „Бойківщина“ Тетяни і Омеляна Антоновичів (Долина, Івано-Франківська область).

Для створення музею-садиби існує помешкання, з якого вийшли родом брати Микола (батько Теодора Бойдуника) та Михайло Бойдуники. На жаль, воно збереглося до наших днів у вельми поганому стані і потребує реконструкції, що є основною причиною, яка гальмує відкриття Музею-садиби родини Бойдуників.

Звертаюся до представників української діаспори в США з проханням допомогти в наповненні матеріалами та документами музейної секції „Історія української діаспори в Чехії, Польщі, США та Канаді“, до якої збираємо брошури, книги, періодику, афіші, документи, фотографії, марки Підпільної пошти України.

Поштова адреса: Oleg Pavliv, Přilepska 1692, Roztoky u Prahy, 25263 Czech Republic. Електронна пошта: oleg.pavliv91@gmail.com. Телефон: (+420) 776-243-165. Сторінка в інтернеті: www.lsoukromaknihovna.jimdo.com.

Олег Павлів,
Прага

Хворим дітям можна допомогти

Щороку до Інституту педіатрії, акушерства і гінекології звертаються по медичну допомогу понад 1,500 маленьких пацієнтів. Цей інститут – єдине місце в Києві, де надається безоплатна кваліфікована спеціалізована допомога хворим дітям з неврогенною дисфункцією сечового міхура.

На жаль, в інституті та в Україні в цілому відсутнє обладнання для комплексного уродинамічного дослідження, яке вкрай необхідне для отримання правильних діагностичних висновків, проведення точної та результативної терапії. Тому батьки, хворих дітей вимушені звертатись за кордон для проведення необхідних обстежень та подальшого лікування. Але, на жаль, не всі батьки маленьких українців можуть постійно виїжджати за кордон для проведення життєво необхідних обстежень.

Інститут потребує уродинамічну систему „Delphis Laborie“, урологічну систему „Urostym Laborie“, цифрову діагностичну ультразвукову систему „Toshiba Aplio 500“. Просимо донести цю проблему до громадськості. Щиро сподіваємося на допомогу, бо на державу надії немає. Ініціативна група батьків „Життя дітей Spina bifida“ має телефон: 380-66-015-3971.

Олена Руденко,
Київ

Коли оперу поставили в Канаді

З цікавістю прочитала у „Свободі“ 16 березня вістку Леоніда Хмельковського про книжку „Купало“, присвячену опері Анатолія Вахнянина „Купало“. Хочу додати мале доповнення.

У статті згадано, що опера „Купало“ була поставлена за кордоном – у Торонто в 1979 році. Критик Віліям Літлер тоді написав в „Торонто Стар“: „Сталося чудо, коли приватна група людей зуміла так професійно приготувати оперу“. Працювали усі – диригент, режисер, співаки, Костюми готували українці й неукраїнці. В хорі співали 87 осіб. Опера була поставлена 13, 14, 15, 16 і 17 червня у постійно заповненій залі. Велике зацікавлення було з боку чужомовних глядачів, опера рекламувалась в офіційному оперному журналі. Про це була велика стаття у „Свободі“ 22 серпня 1979 року. Також про виставу писали „Новий Шлях“ 30 червня, „Вільний Світ“ 13 липня, „Канадський Фармер“ 13 липня 1979 року.

Тішуся, що тепер можна буде насолоджуватися оперою „Купало“ навіть у себе вдома!

Оксана Бризгун-Соколик,
Торонто

З Чернігова допомагаємо фронтові

Ми заснували в Чернігові благодійний фонд „Захистимо Україну“ для здійснення діяльності, спрямованої на забезпечення територіальної цілісності, обороноздатності та мобілізаційної готовності України, захисту населення у надзвичайних ситуаціях, мирного і воєнного стану, охорони громадського порядку і державного кордону.

У соборі св. великомучениці Катерини Української Православної Церкви Київського Патріархату проводимо збір допомоги для військових добровольчих формувань „Правий сектор“, контррозвідки, 93-ої та 33-ої бригад Збройних сил України, прикордонників. Збираємо продукти харчування, предмети особистої гігієни, елементи енергоживлення та періодично відправляємо допомогу на фронт від Маріуполя до Донецька. Також надаємо допомогу вимушеним переселенцям.

Просимо Вашого сприяння благодійній діяльності фонду. Адреса: Благодійний фонд „Захистимо Україну“, вул. Веронського, 5ДІ, Чернігів, 14000, Ukraine. Тел.: 380-63-23-61803, електронна пошта: pivnich.info@gmail.com

о. Євген Орда,
настоятель собору
Чернігів

Острозька академія відзначатиме відродження

Хочемо поінформувати „Свободу“ про плани Національного університету „Острозька академія“ на 2018-2019 роки. Цього року плануємо розпочати новий проект „Ті, що відродили Острозьку академію“. Проект буде присвячений сподвижникам, які ініціювали відродження академії, брали і продовжують брати активну участь у її відновленні, без яких таке стрімке піднесення було б неможливим, а також відзначенню 25-ої річниці відродження академії.

Період здійснення проекту від квітня 2018 року до червня 2019 року.

Іншим проектом, який ми започатковуємо, є облаштування іменних навчальних аудиторій у новому приміщенні навчального корпусу академії. Ми плануємо завершити будівництво до кінця наступного року і приурочити його відкриття до 25-річчя відродження Острозької академії у жовтні 2019 року. Приблизна вартість облаштування такої аудиторії складає 3,700-4,000 дол. і сюди входить вартість комп'ютера, мультимедійного проектора разом з екраном, меблів тощо.

Якщо у читачів є бажання допомогти Острозькій академії і увіковічнити своє ім'я у назві навчальної аудиторії, просимо повідомити нас на електронну адресу dir@oa.edu.ua. Будемо безмежно вдячні за безкорисливу допомогу у подальшому відродженні найкращих традицій першого університету на теренах Східної Європи.

Проф. Ігор Пасічник,
ректор Національного університету
„Острозька академія“,
Острог, Рівненська область

Передплачуйте і читайте „Свободу“

- 120 років на службі діаспорі
- найповніша інформація з життя українських громад в Америці
- електронний архів – www.svoboda-news.com

Відділ передплати:

973-292-9800 дод. 3042

Річна передплата – \$90.
Додайте лише \$5 і матимете обидві версії – паперову і електронну

Пресфонд „Свободи“, від січня до березня 2017 року

Пожертви отримані як частина проекту
різдвяних карток УНСоюзу за 2016-2017

\$	ІМ'Я	МІСТО
100	Leshko, Alla & Jaroslaw	Northampton, MA
100	Mostowych, Andrew & Martha	Silver Spring, MD
50	Plaskon, Justyn	Linden, NJ
50	Walchuk, Maria & George	Annandale, NJ
37.50	Goy, Z	New York, NY
25	Kuzycz, Markian	Chicago, IL
25	Zaputowycz, Vera	Hillsdale, NJ
25	Karpevyh, Christine	New York, NY
25	McGrath, Michael	Franklin Square, NY
25	Melnyczuk, Askold	Medford, MA
25	Stasiw, Roman	Nesconset, NY
25	Kowalysko, Michael	Gaithersburg, MD
25	Sawchyn, Stephanie	New York, NY
20	Kulas, Myron	La Grange, IL
20	Atamanchuk-Klim, Iya	West Lafayette, IN
12.50	Jakubowycz, Halyna	Brick, NJ
10	Kwitkowsky, Marta	Sterling Hts., MI
10	Chpytko, Maria	Chicago, IL
10	Loniewsky, Julia	Newark, NJ
10	Nesterczuk, George & Oksana	Vienna, VA
10	Halibey, R	Westchester, IL
10	Pelenski, Jaroslaw	New York, NY
10	Kuzma, Peter	Rocky Hill, CT
5	Simon, Lucy	Poway, CA
5	Haftkowycz, N	Wethersfield, CT
5	Sawyn, Alexandra	Chicago, IL

РАЗОМ: \$675

**Щиро дякуємо всім жертводавцям
за підтримку пресфонду „Свободи“!**

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відновлено каплицю на оселі ОДВУ ім. Олега Ольжича

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. - Коли закуплено у 1957 році оселю Організації Державного Відродження України (ОДВУ) ім. Олега Ольжича в пляні Центральної Управи було побудувати каплицю ім. св. Андрея Первозваного.

У 1963 році на оселі було побудовано каплицю. У цій каплиці значна кількість українського духовенства мала нагоду відправляти Божі Служби.

Впродовж років каплицю відновляли, а в 2017 році провели її ремонт, переробили підлогу і дали нові хідники. Встановлено новий

престіл, подарований Українською Католицькою Архiepархією, за що Центральна Управа ОДВУ вдячна Митрополитові Стефанові Сороці. Фундація „Спадщина“ в Чикаго сприяла відновленню каплиці іззовні. Ірина (Орися) Пастушак вишила рушники, обруси і все, що потрібно до каплиці. Численні жертводавці спричинилися до відновлення каплиці.

Влітку, від 8 липня до 1 вересня парох УКЦ св. Володимира в Палмертоні о. Володимир Баран відправляє в каплиці Літургію.

ОДВУ

Оновлена каплиця ім. св. Андрея Первозваного.

Сергій Жадан читатиме вірші

У квітні Яра мистецька група представить серію подій з письменником Сергієм Жаданом. Події відзначають публікацію англійського перекладу його книжки „Месопотамія” у видавництві Єйльського університету.

„Месопотамія” – книжка прози і поезії про Харків, де С. Жадан живе. Прозу переклали Райлі Костіган-Пюм та Ісаак Стакгавс-Вілер, а поезію переклали Вірляна Ткач та Ванда Фиппс. Книжка

вийшла у престижній серії „Маргеллос – світова республіка красивого письменства”, яку видає Єйль.

Ключова подія з С. Жаданом – „Де сходяться ріки”. С. Жадан читатиме українською мовою з своєї книжки, а поети В. Фиппс, Олена Дженнингс, І. Стакгавс-Вілер та Джесика Регіоне читатимуть переклади, а також свої поетичні відповіді на поезії С. Жадана у книжці. Сашко Даниленко покаже свій анімаційний фільм. Музичний супровід – у виконанні Володимира Бездвіна та Фіми Чупахіна. Подія під проводом Вірляни Ткач, що також включає проєкції і презентацію книжки С. Жадана, відбудеться 20 і 21 квітня, о 7-й год. вечора в Українському Музеї (222 E. Sixth St., New York). Тел.: 212-228-0110.

29 квітня вистава „Де сходяться ріки” відбудеться в Українському Освітньо-Культурному Центрі біля Філадельфії, де вступ буде безплатний. Адреса: Ukrainian Educational and Cultural Center, 700 N. Cedar Road, Jenkintown PA. Тел.: 215-663-1166.

25 квітня С. Жадан виступить в Університеті Кансас – Palij Lecture Series, Center for Russian, East European and Eurasian Studies at University of Kansas. Вступ безплатний.

Сергій Жадан

Яра мистецька група

Відзначили 95-річчя Олени Папіж

Учасники свята (зліва): д-р Петро Лазарчук, Христина Лазарчук, Олена Папіж, Тамара Сливинська, Віра Андрушків. (Фото: Таня Бедрус)

Марія Зарицька

ВОРЕН, Мишиген. – 25 березня Дітройтська округа Союзу Українок Америки (СУА) та родина і близькі друзі, понад 100 учасників, відзна-

чили 95-ий день народження Олени Кульчицької-Папіж в Українському Культурному Центрі міста.

Народжена 22 березня 1923 року

(Закінчення на стор. 18)

Заключний концерт сезону в УІА

Богдан Марків

НЬЮ-ЙОРК. – 4 квітня в Українському Інституті Америки відбувся останній концерт сезону 2017-2018 років „Відтинки любові”. Назва узятя від поезій, де розглядається любов в різних аспектах: людини до людини і людини до божества.

Прозвучали пісні трьох відмінних композиторів: Густава Малера, Кароля Шимановського й Вартана Агабабяна у виконанні Карил Ричек (сопрано) з піаністом Вайман Чін. Вони вибрали три пісні Г. Малера „Весняний ранок”, „Спогад”, „Чи ти любиш тільки за красу”, К. Шимановського – дві пісні „Аллах, Аллах акбар”, „О моя люба”, чотири пісні В. Агабабяна на тексти Гайнріха Гайне „Квітка лотосу”, „Асра”, „Сон” і „Гороховий суп”.

К. Ричек добре володіє німецькою мовою і вивчила поправно польські тексти. Її інтерпретації були свіжі з малими, але вимовними жестами. Контроля дихан-

ня дозволила їй успішно вийти у технічних піруетах, а експерсивне фразування запевнило великий успіх.

Другою частиною концерту була „Романтична поема” українського композитора Миколи Рославця для скрипки й фортепіано у виконанні Джессі Міллс (скрипка) і знаменитої піаністки – японки Рейко Айзава. Музику М. Рославця від 1930 року не виконували в СРСР.

Закінчили програму „Контрастами” для клярнету, скрипки й фортепіано Бели Бартока. Партію клярнету грав віртуоз Антоні Мак Гілл. Три п'єси „Рекрутські танці”, „Відпочинок”, „Швидкий танок” показали захоплення композитора народним фолкльором Угорщини й Румунії. Виконавці досконало передали задум композитора. Перша п'єса звучала з деяким сумом рекрутів, середню п'єсу відіграли пасторально теплою звуком, а в кінцевій панувала парубочька завзятість у швидкому танці.

Виконавці концерту „Відтинки любові”. (Фото: Олена Сідлович)

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Альманах присвячено 100-річчю революції

Альманах Українського Народного Союзу на 2018 рік висвітлює історичні події в Україні 1918 року. Цій темі присвячено два перших з п'яти розділів альманаху. Відкриває добірку хроніка подій 1918 року – від проголошення України незалежною державою у січні до відновлення Української Народної Республіки в грудні того ж року.

Вміщено спомин про бій біля

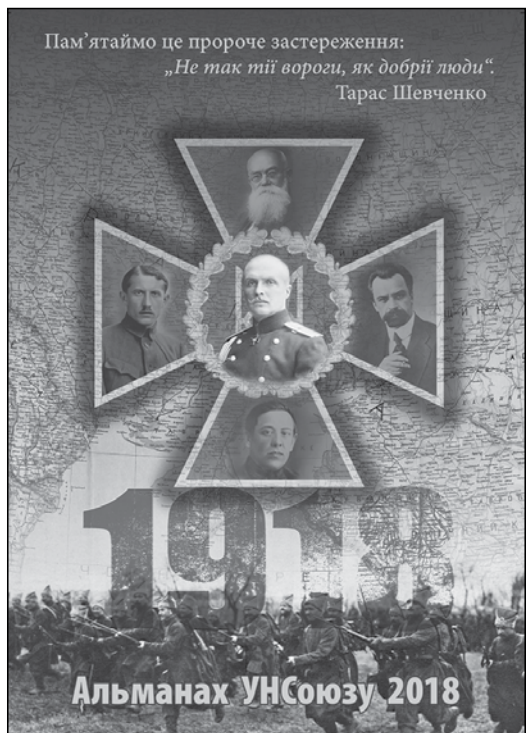
станції Крути, дослідження історика Ярослав Файзуліна і поезії Євгена Маланюка, Олександра Олеса, Богдана-Ігоря Антонича, Святослава Гординського, Романа Завадовича, Олекси Стефановича про Крути.

Події 1918 року та інших часів розглядають у свої статтях київський журналіст Дмитро Вовнянко, Олена Отт-Скоропадська і Павло Гай-Нижник, Юрій Гарматний, Олесь Дзира.

Редактор альманаху Петро Часто написав про висвітлення подій 1918 року у тижневику „Свобода“, вміщено уривки з хроніки Дмитра Донцова „Рік 1918, Київ“.

Окремий розділ висвітлює історичні ювілеї України, зокрема початок національно-визвольної війни Богдана Хмельницького, участь українців у революції 1848 року в Австро-Угорщині, Листопадовий зрив у Галичині, Батуринську трагедію. Історії присвячені статті розділу „Світло і тіні“, є також цікаві поради і відомості у розділі „Цікаво знати“.

З питань придбання альманаху можна звернутися до адміністрації „Свободи“ на адресу: Svoboda, 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.

НОВІ ЧЛЕНИ УНСоюзу

Аріяна-Ана Шуль, дочка Андрія Х. і Ані Г. Шулів з Дервуду, Мериленд, стала новою членкою 163-го Відділу Українського Народного Союзу. Її забезпечили радний УНСоюзу д-р Андрій В. Шуль і д-р Катя Пампетті-Шуль.

Брайден-Олександр Кузьма, син Деніс і Едварда Кузьмів, став новим членом 171-го Відділу Українського Народного Союзу. Його забезпечили бабуся та дідусь Катерина і Юрій Кузьми.

ШУКАЄТЕ РОБОТУ? МОЖЕМО ДОПОМОГТИ!

Шукаємо ліцензованих продавців страхувань життя та ануїтетів. У випадку відсутності ліцензії, можемо сприяти її отриманню.

Приєднуйтесь!

888-538-2833

Ukrainian National Association

Since 1894

Український Народний Союз

з 1894 року

Contact us:

888-538-2833

PREMIER NINE*

4%

ALSO AVAILABLE:

SELECT SEVEN – 3.5%*

STARTER FIVE – 3.0%*

* First year rate. Second Year Rate – 3.0%. All annuity rates are subject to change. Not available in all states

Ukrainian National Association, Inc.

2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

General Information: 800-253-9862 • Fax: 973-292-0900

www.UkrainianNationalAssociation.org

facebook.com/UkrainianNationalAssociation

Підтримаймо

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКУ АКАДЕМІЮ
ПРОВІДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

ЧИКАГО

Ukrainian Cultural Center
2247 West Chicago Ave

5 ТРАВНЯ, 6 pm

Гала вечеря \$100

НЬЮ ЙОРК

Ukrainian Institute of America
2 East 79th Street

6 ТРАВНЯ, 4 pm

Бенкет \$150

МЕНЛО ПАРК, КА

BootUp Ventures
68 Willow Rd

19 ТРАВНЯ, 12 pm

Обід \$100

За подальшою інформацією щодо зустрічей просимо звертатися на
kmfoundation.org або тел. 312-513-1088

Щоб придбати квитки або скласти пожертву, просимо посилати чеки на адресу:

Kyiv-Mohyla Foundation of America, PO Box 46009, Chicago, IL 60646

На чекові просимо вказати місто де бажають брати участь в зустрічі. Також просимо подати імена учасників.

THE HERITAGE FOUNDATION

1ST SECURITY FEDERAL SAVINGS BANK

TURKISH AIRLINES

A STAR ALLIANCE MEMBER

*Український Народний Союз
запрошує Вас на*

БЕНКЕТ УНСОЮЗУ З НАГОДИ 39^{ТОЇ} КОНВЕНЦІЇ

*присвячений заснуванню добродійної акції
УНСоюзу - "Розвиток Союзівки"*

СУБОТА, 19ГО ТРАВНЯ, 2018 7:30 ВЕЧОРА

КОКТЕЙЛЬ - 7:30 ВЕЧОРА НА ТЕРАСІ "ВЕСЕЛКА"

БЕНКЕТ - 8:30 ВЕЧОРА В ЗАЛІ "ВЕСЕЛКА"

SOYUZIVKA HERITAGE CENTER
216 FOORDMORE ROAD, KERNONKSON, NEW YORK

У ПРОГРАМІ

ПРИСЯГА ЧЛЕНІВ НОВООБРАНОГО
ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ

ГОЛОВНА ДОПОВІДЬ - Андрій ФУТЕЙ, ПРЕЗИДЕНТ, УККА

БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ

ОСОБЛИВІ ГОСТІ - ТАРАС ЧУБАЙ І ПАВЛО ТАБАКОВ

ДАТОК: \$150 ВІД ОСОБИ

RSVP: SOYUZIVKA - (845) 626-5641

УКРАЇНСЬКИЙ
КАТОЛИЦЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

УКРАЇНСКА
КАТОЛИЦЬКА
ОСВІТНЯ
ФУНДАЦІЯ

Презентація книги о. Богдана Праха «ДУХОВЕНСТВО ПЕРЕМИСЬКОЇ ЄПАРХІЇ ТА АПОСТОЛЬСЬКОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЛЕМКІВЩИНИ»

У дослідженні простежено долю понад 900 греко-католицьких священиків та семінаристів у період Другої світової війни та повоєнних репресій польського і радянського тоталітарних режимів. Опубліковано великий масив невідомих раніше документів, що ілюструють та доповнюють біографічні матеріали

STAMFORD

April 20, 7:00 pm
St. Basil Ukrainian
Catholic Seminary
195 Glenbrook Rd,
Stamford, CT

NEW YORK

April 21, 5:00 pm
Shevchenko Scientific
Society, USA
63 4th Ave, New York,
New York 10003

PHILADELPHIA

April 22, 2:00 pm
Ukrainian Cultural &
Education Center
700 N Cedar Rd,
Jenkintown, PA

NEW HAVEN

April 24, 7:00 pm
St. Michael's Ukrainian
Catholic Church
569 George St, New
Haven, CT

ROCHESTER

April 26, 7:00 pm
St Josaphat's Ukrainian
Catholic Church
940 E Ridge Rd,
Rochester, NY

CLEVELAND

April 27, 6:00 pm
Pokrova Ukrainian
Greek-Catholic Church
6812 Broadview Rd,
Parma, OH

DETROIT

April 28, 5:00 pm
Ukrainian
Cultural Center
26601 Ryan Rd,
Warren, MI

CHICAGO

April 29, 1:30 pm
Ukrainian
National Museum
2249 W Superior St,
Chicago, IL

БІЛЬШЕ ІНФОРМАЦІЇ:

Web: www.ucef.org
E-mail: ucef@ucef.org
Call UCEF: 1 (800) 599-3671
Join Facebook page:
USA Friends of UCU

*Подбайте про Ваше завтра
вже сьогодні!*

*Відкрийте пенсійний рахунок,
щоб забезпечити своє майбутнє.*

**3.30%
APY***

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

ЛІНДІНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:**

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.

Герострати під храмом

(Закінчення зі стор. 1)

куратуру очолив Юрій Луценко – не юрист, зате вірний політичний соратник П. Порошенка.

Далі – більше: В. Медведчук стає спеціальним представником України з гуманітарних питань у Тристоронній контактній групі з врегулювання ситуації на сході України. Завдяки контактам з В. Путіним, В. Медведчук долучається до обміну полоненими, й П. Порошенко привселюдно називає ці зусилля „ефективними і незамінними“. Свідомо чи несвідомо,

Президент цим самим підносить політичний авторитет не лише самого В. Медведчука, але й легітимізує його антиукраїнський „Український вибір“.

Це впадає у вічі не лише в Україні. У 2017 році британська газета „Financial Times“ вмістила статтю під заголовком „Друг Путіна виходить з тіні в Україні“, окреслюючи політичну діяльність В. Медведчука як антиукра-

їнську і нагадуючи, що він перебуває під санкціями США через „загрозу мирові, безпеці, стабільності, суверенітету та територіальній цілісності“ України. Газета подає висловлювання В. Медведчука проти проєвропейського курсу України, проти її орієнтації на майбутнє членство в НАТО і за „відновлення зв'язків з Росією“, в чому цей схиблений на російсько-імперській величч діяч вбачає мабуть України.

Ясна річ, що сам він бачить себе будівничим такої рабської залежності від Москви України.

Віталій Портников, один з найвідоміших і найбільш поінформованих українських журналістів і політичних аналітиків, заявив у програмі телеканалу „Еспресо TV“ 9 квітня щось таке, що сьогодні ще сприймається, як щось неможливе, як цілковита нісенітниця. Але це сьогодні. Завтра ж може бути ось що: „Якщо не вдасться зберегти державницький курс і якщо популістичні сили переможуть у президентських виборах 2019 року, – каже журна-

ліст, – то у 2021 році президентом України стане Віктор Медведчук“. Сил, котрі здатні привести цього недруга української незалежності до влади в Києві, вистачає: „п'ята колона“ нікуди не поділася, таємними кремлівськими агентами наводнена вся політична система України, і це, на думку В. Портникова, дозволило В. Медведчукові вже тепер розпочатися готуватися до власного президентства. В українському суспільстві, де 95 відс. телеканалів і газет належать олігархам, – а всі вони, або майже всі, проросійські – всякими маніпулятивними засобами нав'юються тези, що ні Європа, ні США не допоможуть Україні спинити війну на Донбасі, тому є лише один надійний спосіб – домовлятися з В. Путіним.

В. Портников прогнозує два головних сценарії замирення на Донбасі: „Перший – створення чогось подібного до Боснії. Під закордонним управлінням. У таку Україну ніхто не матиме доступу. Другий сценарій – Україна згоджується з Мінськими домовле-

ностями, надає окупованим територіям автономію, а відтак ця автономія розповсюджується на всі російськомовні регіони“.

Найзручнішим політичним механізмом, котрий надасть В. Медведчукові можливість втілити цей плян, може стати федералізації країни, перехід на парламентський устрій, за якого президента обиратимуть більшістю депутатських голосів. За такого вкрай низького рівня парламентаризму, як це є тепер, будь-який абсурд може стати реальністю. „А ідея парламентської республіки для України – це головна пісня Медведчука, яку завжди підтримує і Путін“, – нагадує українцям доктор політичних наук Валентин Бушанський.

На тлі цих думок та прогноз постає вже традиційне, вже, власне кажучи, сакраментальне запитання: чи національно свідомо частина українського суспільства спроможеться вчасно об'єднати зусилля ще до того, як Герострат під українським храмом витягне з кишені сірники?

Метаморфоза Віктора...

(Закінчення зі стор. 2)

нер, він представляє себе як захисника християнської ідентичності Угорщини та творця того, що він називає „неліберальною демократією“.

Це чудова метаморфоза для людини, яка колись була поборником демократії, запеклим лівим атеїстом та молодиком настільки бідним, що, як він сам стверджує, у 15 років вперше увімкнув кран та зміг насолодитися теплою водою. Як він змінився та змінив свою країну так стрімко? І чому керівника невеликої країни зараз називають „найнебезпечнішою людиною Європейського Союзу“?

Після закінчення університету у 1987 році В. Орбан працював неповний робочий день для Фонду „Відкритого суспільства“ Джорджа Сороса. Два роки по тому він переїхав з дружиною та маленькою донечкою до Оксфорду, маючи на меті завершити дев'ятимісячний дослідницький проєкт, також профінансований Фондом Дж. Сороса щодо ідеї громадянського суспільства в європейській політичній філософії. Проте за чотири місяці сім'я повернулася до Будапешту, і В. Орбан прийняв невідворотне рішення стати політиком.

Він поринув у кампанію перших прозорих парламентських виборів в Угорщині 1990 року та посів перше місце у списку кандидатів від „Фідесу“. Хоча партія здобула лише 22 місця та стала другою найменшою групою у парламенті, її депутатів не можна було не помітити: бороди, довге волосся, джинси, сорочки з вирізами, що привертало увагу громадськості. Вони виступали за ліберальну економічну, освітню та соціальну політику та різко критикували націоналістичні та антисемітські національні настрої, що переважали у партіях урядової коаліції.

Сповнений амбіцій, харизми й тактичної майстерності, В. Орбан, якому ще не виповнилося й 30 років, незабаром захопив повний контроль над „Фідес“. Після поразки партії на виборах 1994 року, на яких перемогли соціалісти, він перемістив свою партію праворуч. Націоналістичний популізм здавався єдиним можливим

шансом на успіх у змаганнях проти лівих. На парламентських виборах 1998 року „Фідес“ здобув більше місць у парламенті, ніж будь-яка інша партія, а В. Орбан, тепер уже поголений та одягнений у костюм, став наймолодшим демократично обраним прем'єр-міністром в історії Угорщини.

„Фідес“ поступово став основною політичною силою в Угорщині, вправно використовуючи надзвичайно вибухонебезпечне „національне питання“, яке стосується втрат, завданих Тріанонським договором 1920 року, за умовами якого Угорщина втратила дві третини своєї історичної території, а понад 3 млн. угорців стали громадянами сусідніх держав. Народне приниження і доля етнічних угорців, які живуть зараз у прикордонних державах, наповнили покоління гіркотою.

Під В. Орбаном у 2002 та 2006 роках „Фідес“ зазнав двох несподіваних поразок на виборах, проте за цим слідували два епохальні тріумфи у 2010 та 2014 роках, коли партія здобула дві третини парламентської більшості.

Проте до початку 2015 року уряд В. Орбана втратив переважну більшість голосів, і прем'єр-міністр став експлуатувати імміграційну проблему для відновлення своєї підтримки. Криза мігрантів та біженців, яка була актуальною у 2015 році, виявилася манною небесною. Лише у 2015 році Угорщина отримала 174 тис. заяв про надання притулку або, іншими словами, 1,770 заявників припадало на 100 тис. жителів, що є найвищим показником будь-якої європейської країни. В. Орбан, гостро відреагувавши на приплив мігрантів, побудував на кордоні з Сербією 110-мильну огорожу, щоб стримати їх, а пізніше – ще й на кордоні з Хорватією. Він зміг нав'язати розмови про мігрантів спочатку в Угорщині, а згодом і в посткомуністичних країнах Центральної та Східної Європи, експлуатуючи два основних моменти: міт про те, що угорці стали жертвами, та волю до виживання.

У період з червня по вересень 2015 року рейтинги „Фідес“ та популярності В. Орбана різко зросли. Він здобув міжнародну славу як своєрідний піонер та приклад для наслідування націоналістів. Навіть критики жорстокого став-

лення влади до шукачів притулку визнали, що В. Орбан раніше, ніж більшість його колег з ЕС, пророчував, що кордони повинні контролюватися. Лівий німецький тижневик „Der Spiegel“ назвав його „політичним переможцем кризи біженців“. Нездатність європейських діячів належним чином подолати кризу біженців (а також кризу Єврозони), мабуть, призвела до успіху В. Орбана й, більше того, підштовхнула до зростання рейтингів популістських та націоналістичних партій по всій Європі.

Мало хто сумнівається у тому, що В. Орбан успішно повернув собі втрачену підтримку, зігравши на проблемі імміграції. У вересні 2015 року дві третини опитаних в Угорщині підтримали будівництво паркану уздовж сербського кордону. Опитування 2016 року, проведеного „Pew Research Center“ у 10 європейських країнах, засвідчило, що переважна більшість угорців вважають, що біженці підвищують ризик тероризму у країні: 76 відс. опитаних угорців ствердно відповіли на це питання, у порівнянні з середнім показником у 59 відс. серед 10 опитаних країн. Ще сильнішою була їх віра у те, що біженці є тягарем для країни: 82 відс. опитаних угорців дотримуються такої думки у порівнянні з середнім показником 50 відс.

Деякі експерти назвали абсурдною думку про те, що В. Орбан може змінити європейську політику та поставити під сумнів домінуючу позицію канцлера Німеччини Ангели Меркель на континенті. Хоча В. Орбан уникає відкритої атаки на А. Меркель, його виступи та інтерв'ю пронизані сарказмом та часто містять отруйні закиди у її сторону.

Проте не слід недооцінювати наслідків Орбанського популізму у Центральній та Східній Європі. Перш за все це пов'язано з його впливом на те, що чотири посткомуністичні держави ЕС (Чеська Республіка, Угорщина, Польща та Словаччина) об'єдналися у націоналістичну групу, що б'є європейську інтеграцію та сприяє експансивній стратегії Росії. Тим часом у Західній Європі В. Орбан може похвалитися численними шанувальниками у Німеччині, Австрії, Франції та Нідерландах.

Було б помилкою порівнюва-

ти угорський режим зі, скажімо, Росією Володимира Путіна. Політики опозиції не перебувають в ув'язненні, а антиурядові демонстрації жорстоко не розганяються поліцією. Проте протягом останніх восьми років В. Орбан започаткував нову модель того, що деякі угорські вчені називають „занепадаючою напівдемократією“ або „м'якою автократією“. Він категорично відкидає звинувачення у начебто неправомірних джерелах збагачення своїх союзників, проте опозиційні речники у парламенті неодноразово скаржилися на те, що він став не лише найвпливовішою, проте й найбагатшою людиною в Угорщині.

Що стосується індексу сприйняття корупції, складеного „Transparency International“ та оприлюдненого у лютому цього року, то Угорщина посідає друге місце за корупцією серед країн ЕС (перше за Болгарією). Фальсифікувавши виборчу систему, підбавши під себе вільну пресу та приборкавши судову владу, Угорщина також була охарактеризована „Freedom House“ як „найменш демократична країна Європейського Союзу“.

Телеканал ЗІК

Пол Лендвай – політичний оглядач видання „The Atlantic“. Переклад з англійської: Оксана Вергелес.

Жінка пошукує працю з проживанням по догляду старшої особи. Має досвід праці.

Тел. **973-375-2074** (веч.) або **973-432-8885** - Анна.

ПОТРІБНИЙ КРАВЕЦЬ

до шиття жіночих суконь та чоловічого одягу. Мусить вміти викінчити одяг від початку до кінця. Whippany, NJ. **973-585-6900**

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Варшава послаблює...

(Закінчення зі стор. 3)

запитав американського генерала, а чи будуть готові США надати військову підтримку Україні у разі повномасштабного вторгнення Росії? На що американський генерал широко розповів про те, скільки українських дозволів потрібно і скільки часу на них піде щоразу, коли в Україну необхідно буде присилати американських військових або техніку, і підсумував з сумною іронією: „Покищо російським військам набагато легше потрапити в Україну, ніж американським“.

Цей діалог сам по собі є достатньою оцінкою і здатності до взаємодії, і „рівня амбіцій України щодо альянсу“. Верховний головнокомандувач, який у війні проти потужного ворога шукає союзників, мав би не декларувати амбіції, а за чотири роки зробити своє військо здатним до взаємодії з сильним союзником. Не тому, що це потрібно НАТО чи американцям, а тому, що менша „радянська армія“ України ніколи не здолає більшої „радянської армії“ Росії.

Бездіяльність упродовж чотирьох років війни насторожувала. Але відсутність будь-яких якісних змін у реформуванні сектора безпеки і оборони, включаючи кадрові призначення, виправдовувалася війною і формулою „Президентові згори видніше“. Закон про так звану реінтеграцію поставив під сумнів справжність намірів стосовно натоінтеграції. Але законопроект про національну безпеку дає всі підстави бити на сполох — за деклараціями про курс до НАТО нам торують інший шлях.

Передовсім сама ідея законопроекту про національну безпеку виникла внаслідок бездіяльності, яку попри декларації спостерігали наші партнери. Усвідомлюючи, що нових якісних законопроектів про оборону і збройні сили годі очікувати, виникла ідея створити рамковий закон про національну безпеку. Його первісною метою було хоча б точково змінити систему командування й управління збройними силами і запровадити ефективний цивільний парламентський контроль над сектором безпеки і оборони, зокрема розвідкою. Майже два роки законопроект поневірявся між секретаріатом Ради національної безпеки і оборони, Міністерством оборони, Генеральним штабом і Адміністрацією президента. Як результат маємо черговий гібрид, що не має нічого спільного, ані з НАТО, ані з національною безпекою і є найкращим зразком неорадянської, чи то пак російської, школи нормопроєктування.

Беззастережного визнання заслуговує майстерність суб'єкта законодавчої ініціативи лише в одному – здатності викласти порожнечу на 35 сторінках. Бо ті ріденькі норми, що несуть змістове навантаження, є більше загрозою, ніж безпекою.

Порожнечою переповнений розділ, присвячений демократичному цивільному контролю. Цивільний контроль над сектором безпеки і оборони попри складну назву означає дуже прості речі. Суспільство через парламентарів, яких воно обрало, має контролювати: 1) як витрачаються на безпеку і оборону гроші платників податків (оборонний бюджет); 2) як

живе і працює вояк (боездатність армії); 3) чи військовий, людина зі зброєю, не обмежуватиме безпідставно права цивільного населення (запровадження воєнного стану); 4) чи захищені вояки в умовах бойових дій (застосування збройних сил).

Нині оборонний бюджет України у 80 млрд. грн. розподілений аж на вісім лінійок у таблиці видатків. Понад 60 млрд. має бути витрачено на „зміцнення обороноздатності“. Тільки як ми з вами знатимемо, чи зміцнилася обороноздатність, а якщо зміцнилася, то наскільки, і в чому цю міць, зрештою, міряти? Щоб відчувати різницю: оборонний бюджет США деталізовано на 120 сторінках, де розписано вартість утримання кожного вояка і зазначено ціну кожної одиниці зброї. Ця інформація є публічною, тому кожен американець може дізнатися, на скільки танків чи солдатів зміцнилася обороноздатність Америки.

Детальної інформації про українські видатки на оборону немає не те що в публічному доступі, велика її частина закрита грифом державної таємниці — щоб ворог не дізнався! Для ворога в паспортних бюджетних програм Міністерства оборони пише „середню вартість одиниці бронетанкової техніки“. Закриті державною таємницею 80 млрд грн. стали другим після нафтогазового сектора джерелом корупції і розкрадання людських грошей.

Тому не дивно, що, надаючи Україні технічну допомогу й озброєння, партнери України хочуть пересвідчитися, що їхні ресурси, надбані їхніми платниками податків, не підуть на корупційний „розпил“. Однак, у законопроекті про національну безпеку замість деталізації контролю оборонного бюджету переповідають загальні повноваження Верховної Ради. Воно й зрозуміло, бо інакше президентові доведеться пояснити людям, чому два американські катери „Айленд“, надані Україні безоплатно, майже рік стоять у порту Балтімору, а Міністерство оборони України в цей час закуповує в „Ленінської кузні“ виробництво катерів „Гриша“ за 800 млн. грн.

Важливим елементом цивільного контролю, зокрема контролю над оборонним бюджетом, у демократії є цивільний (не військовий) міністер оборони, підконтрольний парламентові. Саме міністер повинен відповідати за формування оборонної політики та видатків на оборону. Законопроект справді запроваджує цивільного міністра, тільки „підпорядковує“ його президентові України. А заодно робить підзвітним президентові ще й весь Кабінет Міністрів.

Демократія неможлива без поваги до вояка. Вояки не народжуються у військових одностроях і не є власністю генералів. Українських вояків народжують, виховують і утримують українські сім'ї. Вони потребують такої самої свободи і поваги до їхньої гідності, як і будь-яка інша людина, включаючи одяг, їжу, побут і ставлення. Військовий обов'язок ставить вояка в жорстку субординацію до вищого керівництва і робить його вразливим до командирської сваволі. Найефективнішим з досі придуманих запобіжників є здатність парламентаря, який представляє українські сім'ї, перевірити, як до їхніх дітей ставляться генерали.

Оборонний комітет Конгресу Сполучених Штатів погоджує призначення президентом усіх американських генералів, оцінюючи передовсім їхні етичні чесноти. У такий спосіб Конгрес контролює також президента як верховного головнокомандувача.

Окремою інтригою законопроекту мало стати встановлення парламентського контролю над спецслужбами. Щоб трохи відволікти Службу безпеки від переслідування українського бізнесу та політичних опонентів президента. Законопроект навіть передбачає створення парламентського комітету з питань розвідки і спецслужб. Але, з огляду на тотальний контроль президента над спецслужбами і розвідкою, на нинішні повноваження парламентських комітетів і таємний безпековий бюджет, створення такого комітету змінить хібащо траєкторію фінансових потоків.

Систему парламентського контролю за запровадженням воєнного стану було зруйновано ще ухваленням закону про так звану реінтеграцію. Тоді в тіло „реінтеграційного“ закону вписали, що військові у мирний час можуть обмежувати права людини, які відповідно до Конституції, світового історичного досвіду і здорового глузду можуть бути обмежені лише в умовах воєнного стану. Бо коли в умовах воєнного стану військові зупиняють ваше авто, проникають у житло чи обшуковують, це можна обґрунтувати бойовими діями і міркуваннями безпеки. А коли військові це роблять в умовах мирного часу — це військова диктатура. Очевидно, що законопроект про національну безпеку ситуації не поліпшує. І нам з вами ще доведеться дізнатися, з якою метою президент запровадив умови для військової диктатури, прикривши їх реінтеграцією.

Тим самим реінтеграційним законом було зруйновано і парламентський контроль за застосуванням збройних сил. Законопроект про національну безпеку ситуації не виправляє. Тому не дивуємося, що наші військові, яким ми у 2014-му плескали за знищення ворога, у 2018-му сидять на лаві підсудних за вбивство. Бо без рішення верховного головнокомандувача про застосування збройних сил у зв'язку з агресією, кожного, хто застосував зброю, можна судити за вбивство за законами мирного часу. Так само без парламентського контролю за застосуванням збройних сил не варто дивуватися, якщо одного дня на Майдан чи на вулицю Грушевського виїдуть українські війська, але не для паради.

Зміни до системи командування і управління, запропоновані в законопроекті про національну безпеку, можна описати біблійною формулою: є один президент, який, як Бог, усе сотворив і всім управляє. Щоправда, президент, на відміну від Бога, повинен бути відповідальним перед людьми. Законопроект справді пропонує запровадити посади окремо головнокомандувача, окремо начальника Генерального штабу і командувача об'єднаних сил. Проте немає жодного порядку взаємодії між ними. Натомість усі вони будуть підпорядковані президентові, щоб конкурувати і ні за що не відповідати. А відповідатиме за все міністер оборони, в якого, як ми знаємо, немає повноважень.

І вишенькою на пиріжку наці-

ональної системи командування і управління відповідно до законопроекту має стати унікальна роль секретаря РНБО. Який у принципі ні за що ні перед ким не відповідає, але який „здійснює у період між засіданнями Ради національної безпеки і оборони України (тобто завжди) координацію і контроль за виконанням центральними та місцевими органами виконавчої влади, правоохоронними органами, військовими формуваннями рішень Ради національної безпеки і оборони України, уведених в дію указами президента України“. Можете привітати новопризначеного віце-президента.

Щоразу, коли обговорюється цивільний парламентський контроль, хтось зауважує: „Та ви бачили наш парламент? Що він може контролювати?“. Але парламент таким і буде, поки люди не почнуть обирати тих, кому вони готові довірити контроль за витрачанням своїх грошей і застосуванням сили проти себе.

Щоразу, коли обговорюється зміна системи командування і контролю, хтось застерігає: „Армія під час війни не може змінювати систему командування“. Але саме нинішня система командування і управління стала однією з причин війни і залишається нині головною перешкодою для розвитку армії.

Без контролю над оборонними видатками, без зміни командування і управління збройними силами про вступ до НАТО можна буде писати хоч у Конституції, хоч і на паркані — ефект буде однако-вим.

На жаль, законопроект про національну безпеку авторства президента несумісний не лише з НАТО. Він несумісний зі збереженням, розвитком і ефективністю української армії, а отже, несумісний з життям української держави.

У ніч на 27 листопада 2014 року під стінами українського парламенту журналісти вичікували, сподіваючись побачити підписану коаліційну угоду. Тим часом у стінах парламенту так само вичікували представники чотирьох фракцій майбутньої коаліції. Бракувало одного підпису — представника „Блоку Петра Порошенка“. Каменем спотикання стала єдина фраза коаліційної угоди: „Відновлення політичного курсу на реінтеграцію до Євроатлантичного безпекового простору та набуття членства в організації Північно-Атлантичного договору“. Напередодні підписання представники фракції імені президента озвучили вимогу очільника держави і їхній ультиматум — вони готові підписати коаліційну угоду лише за умови вилучення фрази про намір стати членом НАТО. За неофіційною інформацією, такою була „пропозиція“ міністра закордонних справ Росії, з якою він звернувся до тодішнього керівника Адміністрації президента.

П'ятигодинне позиційне „стояння“ завершилося далеко після опівночі. Коаліційну угоду було підписано. Фразу про намір стати членом НАТО — збережено. Але здається, що саме тієї ночі президент України був правдивим.

„Дзеркало тижня“

Оксана Сироїд – заступник Голови Верховної Ради України.

У столиці України проводять виставки

З нагоди 100-річчя Української Революції та з метою піднесення національної свідомості населення у Києві влаштовують тематичні виставки. Про деякі з них написав до „Свободи“ громадський кореспондент тижневика Георгій Лук'яничук.

Розповідь про страчених поетів

Заступник директора з наукової роботи Національного історико-культурного заповідника „Биківнянські могили“ Тетяна Шептицька відкриває виставку „Слово, обірване у Биківні“. (Фото: Георгій Лук'яничук)

Про трагічну долю 28 представників „Розстріляного відродження“ розповідає виставка „Слово, обірване у Биківні“, яка відкрилася 20 березня у Музеї книги і друкарства України і діятиме до 22 квітня. В експозиції – фотографії, документи, автографи, книги, серед яких

і прижиттєві видання, поета і прозаїка Миколи Борисова, письменника і перекладача Олександра Соколовського, драматурга, автора відомої п'єси „Холодний яр“ Якова Водяного, літературного критика і журналіста Михайла Биковця, сатирика Івана Ковтуна, поетеси Юлії Пастушенко, прозаїків Івана Кириленка, Анатолія Патяка, Віталія Чигиріна. Разом з ними у Биківні знайшли свій останній спочинок письменники Михайль Семенко, Майк Йогансен, Володимир Ярошенко, Андрій Михайлюк, Іван Маловічко, Мирослава Сопілка, Вероніка Черняхівська та багато інших видатних майстрів слова.

Зі смертю письменників втрачено цілі напрямки в літературі, культурні пласти, а з ними і частку культурного коду нації. А зі знищенням Вероніки Черняхівської, доньки письменниці Людмили Старицької-Черняхівської, онуки одного з корифеїв українського театру, згинув навіки ще й видатний український рід.

На відкритті виставки, що проходить за сприяння Українського інституту національної пам'яті, Галузевого державного архіву Служби безпеки України і видавництва „Смолоскип“, прозвучали не лише трагічні історії мистців, а й поезії репресованих у виконанні сучасних наслідуючи поетів.

„Українське коло“ відкрили до 100-річчя УНР

Історик Юрій Савчук знайомить відвідувачів з експонатами виставки „Українське коло“. (Фото: Георгій Лук'яничук)

300 раритетів доби національно-визвольних змагань 1917-1921 років вперше за 100 років було представлено 25 березня у Музеї історії Києва на виставці „Українське коло“.

Серед них – Універсал Директорії про возз'єднання Української Народної Республіки та Західно-Української Народної Республіки в одну державу 22 січня 1919 року, Велика печатка УНР та кількадесят печаток державних установ і військових підрозділів, перша банкнота УНР з написами українською, російською, польською та єврейською мовами, випущена у грудні 1917 року, рукописи, меморіальні речі Володимира Винниченка та Симона Петлюри, газетні публікації офіційних документів Центральної Ради.

На виставку, що складалася з чотирьох тематичних блоків – „Відродження нації“, „Розбудова держави“, „Змагання за Україну“ та „Міжнародне визнання України“, надійшли експонати з 29 провідних музеїв, архівів, бібліотек та приватних колекцій України, Польщі, США і Швейцарії.

Цю унікальну виставку плянують незабаром показати у США та Канаді.

Відзначили День добровольця

До Дня українського добровольця в Національному музеї історії України 24 березня відбулося відкриття виставки „Добровольці – історія нескорених“, на якій представлено понад 300 експонатів, більшість з яких надали музею ветерани, члени їхніх родин та добровольчі організації.

Важливою складовою виставки є прострелені кулями твори Олеса Кромпляса, скульптури бійців, а

також мирних мешканців, що символізують громадян України, які стали на заваді російським агресорам.

Добровольчі батальйони „Правий Сектор“, „Айдар“, „Азов“, „Донбас“, „Кривбас“, „Карпатська Січ“, „ОУН“ та інші, озброєні лише старою стрілецькою зброєю, першими пішли у бій та почали звільняти українські землі від кремлівських вояків.

Ветерани добровольчих батальйонів оглядають експонати виставки. (Фото: Георгій Лук'яничук)

УКРАЇНСТВО В СВІТІ

У Греції вийшов перший український альманах

Галина Маслюк

АТЕНИ. – Нова для української діаспори країна поселення Греція пов'язана однак 1000-літніми зв'язками з Київською Руссю, з початком національно-визвольної боротьби грецького народу проти османського ярма. Це зобов'язує нас до уваги та поваги.

В 1997 році в Греції вийшов перший і досі єдиний український двотижневик з грецьким додатком „Вісник-Ангеліафорос“. У 1998 році Галина Маслюк та Ліца Патеракі заснували перше в Греції товариство під романтичною назвою „Журавлиний край“. Через якийсь час, намагаючись присвоїти напрацьоване досі, нехтуючи будь-якими моральними принципами, в Атенах з'явився „Український журавлиний край“, який, не маючи жодного відношення до першоджерела, намагався прикрити відверто комерційні інтереси громадською ширмою.

Проте, завдяки цілеспрямованій діяльності у 1998 році була заснована Українська греко-като-

лицька парафія та була офіційно зареєстрована перша українська організація – Асоціація „Українсько-грецька думка“.

Українська громада Греції – живий організм, який невинно розвивається. Війна в Україні стала поштовхом до активізації, пробудження громадянської свідомості в багатьох українців. За останні роки створилися нові організації, які за спільною домовленістю утворили Координаційну раду Об'єднаної діаспори українців Греції.

З нагоди 20-річчя вийшов на 420 сторінках перший річний альманах „Вісник-Ангеліафорос 2017“, у якому є багато цікавої інформації про закордонних українців, об'єднаних в потужну світову надбудову – Світовий Конгрес українців, про життя української громади Греції, розвиток українсько-грецьких стосунків, а також про грецьку меншину України та її позиції в українсько-російській війні, на якій постійно спекулюють кремлівські пропагандисти.

Перший річний альманах „Вісник-Ангеліафорос“.

„Люди для Росії...”

(Закінчення зі стор. 4)

військові або просто найманці, які приїхали воювати до нас на схід, і в звільненні своїх громадян Росія могла б бути зацікавлена. Такий формат обміну зараз дуже актуальний. Просто у нас на міждержавному рівні немає достатньої підтримки, щоб це питання хтось якось формалізував, ініціював офіційні переговори, створив якусь площадку для переговорів. Поки цього немає – це наша головна проблема. Тому ми про неї всюди говоримо, щоб знайти переговорника.

У той же час ми розуміємо, що якщо за рік нашої діяльності нам не вдалося усередині країни знайти таку людину, нам абсолютно точно потрібна підтримка європейських політиків або державних лідерів, які могли б бути зацікавлені в тому, щоб взяти на себе роботу зі звільнення людей. Прецедент уже є: політв'язнів Ільмі Умерова та Ахтема Чийгоза звільнили в кінці жовтня минулого року завдяки президентові Туреччини, який домовився з Путіним про обмін. Ердоган віддав двох російських шпигунів, натомість Путін віддав двох кримських політв'язнів. Такий формат спрацював. Можливо, лідери інших європейських держав теж могли б бути зацікавлені в таких переговорах і в тому, щоб їх країна

взяла на себе гуманітарну місію зі звільнення українських заручників.

– Тим не менше, існує офіційна позиція Росії, принаймні вона була озвучена зі слів матері російського військовослужбовця Віктора Агеева, який був затриманий українськими силовиками під Луганськом. Вона написала звернення до МЗС Росії з проханням сприяти обміну сина і отримала відповідь, що Росія „не є стороною конфлікту і не може нікого обмінювати”. Як можна подолати таку позицію?

– Ця проблема існує всюди. Росії хтось повинен запропонувати якийсь формат переговорів, в якому вона повинна бути зацікавлена. Головна наша проблема в контексті переговорів полягає в тому, що Україна зацікавлена в своїх людях, Україна хоче повернути своїх громадян. І українське суспільство дуже чутливе до цієї проблеми. В інформаційному просторі одна з топових тем – українські заручники. У Росії, навпаки, ця тема замовчується, вона непопулярна, вона нікому не потрібна. Російська влада, в принципі, зацікавлена в тому, щоб її замовчувати. Моя оцінка і оцінка нашого об'єднання така: в Росії сприймають людей як матеріал, як ресурс, схопили одних – відправляють інших. Там ніхто за людей не бореться, ніхто в них не зацікавлений. Зацікавленість може бути, якщо Росії запропонувати на обмін її людей. Такі люди можуть бути не тільки в Україні. Як показує турецький досвід, вони можуть бути в будь-яких країнах світу. Наприклад, в США. Ми точно знаємо, що там такі люди є. Якби ми змогли знайти людину, можливо, лідера якогось європейської держави, з вуст якого прозвучать конкретні пропозиції Путіну, тоді ця проблема може отримати шанс на вирішення.

– Крім вирішення головної проблеми, звільнення рідних, члени „Об'єднання родичів політв'язнів Кремля” стикаються і з практичними труднощами: необхідністю їздити в іншу країну, щоб брати участь в судових засіданнях, оплачувати адвоката. Чи намагається ваше об'єднання вирішувати ці проблеми, допомагати родичам?

– Найголовніша проблема – це оплата адвоката, поїздки, передачі. Ув'язнені перебувають в жахливих умовах. Те, що їм пропонується як їжа, їжею не є. Якщо не передавати передачі в'язнев – по суті, це повільна смерть. Він там не отримує нічого їстівного. Ці питання ми теж намагаємося вирішувати. Нам дуже сильно допомагають правозахисні організації. У нас у багатьох в'язнів є адвокати, яких допомагають оплачувати міжнародні фонди, направляючи кошти на програми з підтримки демократії, підтримки прав людини. Але ці гроші не вічні.

Якщо взяти історію мого брата, Євгенія Панова, у нас була така підтримка, але вона закінчилася в кінці 2017 року. Зараз у нас коштів немає, ми зараз їх шукаємо. Разом з тим в минулому році ми говорили про цю проблему з владою, говорили, що держава повинна допомагати в забезпеченні потреб політв'язнів. Наразі родичі тих в'язнів, які перебувають на території Росії, мають можливість звернутися до Міністерства закордонних справ для отримання фінансової підтримки, щоб зробити передачу або оплатити адвоката. Ті політичні в'язні, які містяться на території Криму, перебувають в зоні відповідальності Міністерства з питань тимчасово окупованих територій. Там зараз розробляється порядок використання коштів.

Оплата адвоката – це дуже дорого, від 1,000 до 5,000 дол. на місяць. Нам потрібні адвокати, які можуть працювати в російському правовому полі і які готові багато чим ризикувати, погоджуючись на роботу із захисту українських політичних в'язнів. Вони змушені стикатися з певними складнощами. Наприклад, адвокати, які займаються справою мого брата, зараз працюють в борг, поки я шукаю необхідні кошти.

– Ваш брат, Євген Панов, зараз перебуває в ув'язненні в Криму. В яких умовах утримують Євгена? Були повідомлення, що він відчув на собі тортури.

– Я, на жаль, не можу з ним бачитися. Адвокати забороняють їздити родичам чоловічої статі на територію Криму і в Росію, тому що вони знають, що група ризику – це ті, кого можуть взяти і сказати: „Ось, приїхав ще один терорист, шпигун

...” Жінок, особливо матерів, вони не чіпають. Переважно їздять матері та дружини. Раз в два-три місяці до брата їздить наша мама, але це дозволили тільки восени минулого року. У неї вже було три побачення: зрозуміло, через скло, дуже нетривалих. Брат в жахливому стані, йому не надається медична допомога. Після катувань він кульгає, у нього дуже болять коліна і спина, зуби вивалюються. У цьому пляні ситуація жахлива. Але він стійкий, тримається. Тортури були. Найжахливіші тортури були на самому початку, коли тільки розігрувалася ця історія.

Вся справа в тому, що напередодні переговорів у „нормандському форматі” Росії потрібні були якісь причини не брати участь у цих переговорах. Тому там придумали, що Україна „надіслала до Криму своїх терористів”. Історія була розіграна на зовнішню аудиторію, на європейську. Вийшов тоді Путін і дав коментар, що Україна взагалі не може бути суб'єктом переговорів, мовляв, що з нею розмовляти, якщо там тільки „терористичні методи”. Ось така історія була зіграна. Вони чотири дні його мучили: тримали в підвалі, катували електричним струмом. У нього навіть шкіра полопалася. Все це видно на відео.

Після цього його від нас тривалий час ховали. Його тримали в інформаційному вакуумі, переконали в тому, що він нікому не потрібен, що про нього ніхто не знає, що єдиний вихід залишитися в живих – це підписати угоду зі слідством і погодитися з позицією Росії, що він – „диверсант-терорист” і „на замовлення України щось хотів там підірвати”, якісь заводи, пароплави. Було багато психологічних тортур.

Вони, як правило, поміщають в якісь камери зі щурами, з блохами, в нестерпні умови. Колись підсаджували до нього хворого на туберкульозу, щоб він швидше пішов на все це. Якщо подивитися російське законодавство, під арештом людина може бути лише один рік, а вони його тримають вже півтора року в порушення власних законів. Його попереджали: „Якщо підеш на угоду зі слідством, то дамо п'ять років і десь недалеко від України будеш відбувати так зване покарання. А якщо ні, то 20 років тобі світить. На північ відправимо, як Сенцова, і нічого тебе вже не врятує”.

Але ми віримо, що доб'ємося свого, обміняємо і звільнимо його. Тому ні на який шантаж він не піддається і на їхні умови не погоджується. Він чекає, сподівається, а ми все робимо для того, щоб звільнення відбулося. На засіданнях суду нам бути присутніми не дозволяють, тільки побачення. Мама під час побачень передає йому хоч якусь інформацію, щоб він розумів, що про нього знають, за нього борються і ми ніколи в житті його не кинемо. Людину, яка перебуває в інформаційному вакуумі, дуже легко обробити, у нього можуть опуститися руки, він може почати вірити тому, що говорить ФСБ.

Але він – молодець. Він тримається. Він – дуже сильна людина, тому я впевнений, що ми це все до кінця пройдемо, звільнимо і все буде добре.

Copyright © 2018 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/a/29159043.html>).

ЄВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
2-й Заступник президента
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страхування Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

UKRAINIAN SISTERS
THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER
24 hours and 7 days per week services
• Compassion
• Kindness
• Responsibility
Ukrainian - American homemaker agency
631-764-5388
631-727-4071
Ukristersag@gmail.com

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA
INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanalt@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ
МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

Сума	Оплата	Сума	Оплата	Сума	Оплата
\$100 - \$7	\$400 - \$12	\$800 - \$17			
\$150 - \$10	\$500 - \$12	\$900 - \$20			
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20			
\$300 - \$12	\$700 - \$17				

Сума вище \$1000 - Оплата 2%
Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.
* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ
Харчовий пакунок „Родинний” з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 галлон, тушонка - 3 ф., сальмі - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-PAKUNOK (725-8665)

ПОДОРОЖІ

Турка – світова столиця бойків

Олександр Костирко

В цьому містечку я був вже кілька разів і кожного разу хочеться знову побувати. Турка на лівому березі річки Стрий в долині річок Яблунька та Літмир – найменший районний центр в області, неофіційна столиця бойків, етнічної групи українців, що зберегли свою культуру, мову, історію і проводять тут бойківські фестини. В 2017 році це свято відбулося

Костел Успіння Діви Марії.

вшосте і на нього з'їхались бойки з усього світу.

Історики вважають, що час заснування Турки припадає на 1280-1320 роки, коли все Закарпаття було приєднане князем Левом Даниловичем до Галицько-Волинського князівства. Серед заснованих кількох укріплень була і Турка. Щодо назви, то за однією з версій це тури, які колись водились в цих краях. І зараз на гербі Турки і району є зображення дикого бика – символа сили та гордості жителів бойківського краю.

Вперше письмова згадка про місто була 27 червня 1431 року в грамоті польського короля Владислава II Ягайла, за якою надавалось право на володіння Туркою та всіма навколишніми селами угорському графові Ванчі Волоху і його синам. В 1730 році Турці надано магдебурзьке право, з'явилися ратуша і замок, споруджено дерев'яний єзуїтський костел, швидкими темпами почала розвиватись торгівля, а тодішній власник поселення Антоній Калиновський переніс до міста свою резиденцію. В 1772 році Турка перейшла до складу Австро-Угорської імперії. В 1905 році тут будувалася залізниця, яка з'єднала поселення з Самбором та Ужгородом. Після Першої світової війни Турка увійшла до складу Польщі, а з 1939 року – до СРСР, з 1991 року стала районним центром на Львівщині.

Центральна площа була збудована у 1730 році. Великий ринок оточували будинки. Під їх стріхами в непогоду можна було обійти торгові ряди.

В 1907 році було перебудовано дерев'яну ратушу на кам'яну. Цей будинок існує і зараз. В ньому розмістилась міська рада, архів, бібліотека, кілька магазинів та музей Бойківщини. В 1730 році в місті з'явився Успенський костел, спершу дерев'яний, а у в 1778 році звели мармуровий костел, який тепер повернули римо-католикам.

Пам'ятник Тарасові Шевченкові в Турці.

Красою міста є церква Успіння Пресвятої Богородиці, побудована в 1750 році, яка збереглася до наших часів без змін. Ця старовинна бойківська споруда виконана з смерекового дерева і є архітектурною пам'яткою національного значення.

А ось фортечну синагогу, збудовану в XIX ст., зруйнували вже за радянських часів. Після Другої світової війни влада змусила євреїв віддати будівлю під господарські приміщення. Зараз вона перетворена в столярну майстерню, навколо все захащене.

Місто Турка цікаве в усі пори року, але найкраще відвідати його в теплу пору року, пройтись його вуличками, не поспішаючи роздивитись церкви і побувати обов'язково на найбільшому в світі фестивалі бойків, який проводиться через кожні п'ять років.

Церква перенесення мощів св. Миколая.

Панорама міста Турка. (Фото: Олександр Костирко)

ФФУМ 2018

Фестиваль
Фільмів в
Українському
Музеї
25–29 КВІТНЯ

УКРАЇНСЬКИЙ КЛАСИЧНИЙ КІНОФІЛЬМ

Середа, 25 квітня, о год. 2 по пол. (матине) **Тіні забутих предків**

Режисер: Сергій Параджанов
Драма
Укр. мова з англ. підписами
1964, Україна, 92 хв.
Безплатно з музейним вступом.

Повість Михайла Коцюбинського, написана під враженням його перебування на Гуцульщині. Параджанов відмовився дублювати його російською мовою. Це призвело до тривалої боротьби між Параджановим і комуністичною владою.

КЛАСИЧНІ КІНОФІЛЬМИ ГОЛІВУДА

За участю українсько-американського актора Джона Ходяка.
Дені Кей співає по-українськи!

Четвер, 26 квітня, о год. 7 веч. **Дівчата Гарві** (1946, США). Джон Годяк, Джуді Гарленд. 102 хв., англ. мова. Музична комедія. Вступ: 10 дол.

П'ятниця, 27 квітня, о год. 7 веч. **Пані без паспорта** (1950, США). Джон Годяк, Геді Ламар. 74 хв., англ. мова. Чорно-білий фільм нуар. Вступ: \$10

Субота, 28 квітня, о год. 5:30 веч. **На порозі простору** (1956, США). Джон Годяк, Дін Джагер. 98 хв., англ. мова. Драма. Годяка останній фільм. Вступ: 10 дол.

Субота, 28 квітня, о год. 7:30 веч. **Недільна вечерея для солдата** (1944, США). Джон Годяк, Енн Бакстер. 85 хв., англ. Чорно-біла військова драма. Вступ: 10 дол.

Неділя, 29 квітня, о год. 2 по пол. **Генеральний інспектор** (1949, США). Дені Кей, Волтер Слезак. Музична комедія на підставі сатиричної п'єси Ревізор українського драматурга і письменника Миколи Гоголя. 102 хв., англ. мова. Вступ 15 дол.; члени, сеньори, студенти: 10 дол.

Квитки: www.ukrainianmuseum.org • Всі програми підлягають змінам.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
222 East 6th Street
New York, NY 10003
T: 212.228.0110
info@ukrainianmuseum.org
www.ukrainianmuseum.org

This program is supported, in part, by public funds from the New York City Department of Cultural Affairs, in partnership with the City Council.

Наукове Товариство ім. Шевченка

в Америці

запрошує

на презентацію видання

„Лінії. Перехрестя. Акценти.” Композитор Леонід Грабовський.

Концепт, упорядкування, передмова, редакція
і довідковий апарат Олександра Щетинського»

(Харків: Акта. 2018. 780 с.)

У презентації беруть участь:

Леонід Грабовський • Вірко Балеї
Олександр Щетинський

(Харків, Україна)

**В суботу, 28 квітня 2018 року
о 5-ій годині по пол.**

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

УНСоюз оголошує приділ стипендій та нагород студіюючій молоді на академічний рік 2018-2019

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу принайменше два роки до 1-го червня 2018 року
- Під час останніх двох років, мати полісу принайменшої вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування)
- Бути прийняті на студії до університету в США або в Канаді

Аплікація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2018 року

За точними інформаціями телефонуйте до Головної канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку “Наші Пільги” на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UkrainianNationalAssociation.org

UNA, Inc.
2200 Route 10
Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

Відзначили 95-річчя...

(Закінчення зі стор. 8)

на хуторі Новосілка, повіт Підгайці, вона вийшла заміж за Василя Папіжа в 1941 році (він помер в 1990 році). Перед приходом більшовиків в 1944 році вони удвох помандрували на Захід і до 1949 року перебували в німецькому таборі для біженців в Регензбурзі, а згодом переїхали до Дітройту, пізніше у Ворен, де вона проживає до цього часу.

Ціле своє життя О. Папіж є громадською діячкою. Подружжя Папіж брали активну участь в діяльності парафії св. Івана, Українського Конгресового Комітету Америки і Української Американської Координаційної Ради, Патріярхального товариства.

О. Папіж виявила своє захоплення вишивкою і коли вступила до СУА, то відразу зайнялася організацією виставок українського народного мистецтва. Коли О. Папіж вступила до Відділу 81, жінки вирішили виготовити колекцію ляльок, які могли б демонструвати історичні постаті в належному одязі. О. Папіж очолила цю працю і тепер колекція має 64 ляльки. Ці ляльки та свої вишивки вона показувала у багатьох установах США і Канади.

Ця зустріч з О. Папіж була особливою, тому що учасники привітали мисткиню з появою її книжки „Мої вишивки“, в якій показана невеличка частина її великої спадщини.

Відзначення започаткувала племінниця Уляна Огар-Кушнір, яка також підготувала показ вишивок на екрані. Вона представила голову Дітройтської Округи СУА Віру Андрушків, яка тепло привітала О. Папіж з її святом і презентацією книжки, розповіла про її цікаву біографію та прочитала привіт від Почесної голови СУА та Стипендійної референтки СУА Анни Кравчук, яка написала: „Створений Вами Меморіаль-

ний Фонд ім. св. п. Василя Папіжа, Вашого чоловіка, начисляє понад 29 тис. дол., що забезпечує стипендіями осиротілих та потребуючих студентів в Україні“.

Привіт від 81-го Відділу СУА прочитала Мар'яна Лісківська, а членка 115-го Відділу СУА і секретарка Корпорації „Українське село“ Розмері Даєл прочитала привіт від дирекції „Українського села“, де О. Папіж є довголітньою членкою. Ерні Клайн привітав свою вчительку, яка присвятила багато часу, щоб він поглибив знання української спадщини і полюбив вишивку.

Глибоко зворушена О. Папіж сердечно подякувала всім союзникам, які причинилися до цього відзначення, зокрема Марії Величко за влаштування виставки її робіт, Марії Зарицькій, Оксані Огар та св. п. Любі Федорко за допомогу в минулих виставках, Ніні Василькевич і Тамарі Петрашук за допомогу із цим святом, вдячність за цінну допомогу при друкуванні книжки д-рові Лідії Стефановській, стипендистці Фонду ім. В. Папіжа, викладачеві Університету Варшави та авторці книжки „МУР і відродження українського літературного життя в таборах скитальців на території Німеччини в роках 1945-1948“.

Місцева співачка Таня Бедрус разом із Галиною Яловеко, яка акомпаніювала при фортепіані, порадувала присутніх піснями, одна з них – „Рідна мати моя“. Отець Володимир Рибицький з парафії св. Йосафата провадив учасників в молитві, благословив О. Папіж та закликав її та союзників до подальшої суспільної діяльності.

Відзначення закінчено співом „Многая літа“, а присутні ще довго спілкувались при вині і тортах виробу О. Огар. Зацікавлені книжкою О. Папіж можуть звернутися до Уляни Огар-Кушнір на тел.: 248-996-9746 або електронною поштою: ulanakush@yahoo.com.

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Ціни на передплату нашої газети:

ДРУКОВАНА „Свобода” (на папері)

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
80 дол.	45 дол.	90 дол.	50 дол.

ЕЛЕКТРОННА (www.svoboda-news.com)

40 дол. на рік для всіх

ДРУКОВАНА І ЕЛЕКТРОННА

Члени УНСоюзу		Не-члени УНСоюзу	
Рік	Пів-року	Рік	Пів-року
85 дол.	50 дол.	95 дол.	55 дол.

Встановлено пам'ятник Святославу Караванському

Левко Хмельковський

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерзі. – 15 квітня на могилі правозахисника і політв'язня Святослава Караванського, похованого на Українському меморіальному цвинтарі при Українській православній церкві св. Андрія Первозваного, було освячено пам'ятник, який встановив Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК). Освятити пам'ятник настоятель церкви св. Юрія Переможця в Ярдівілі о. Петро Левко.

С. Караванський помер 17 грудня 2016 року в Балтиморі. Похорон був скромний, яким був й сам помер-

лий. Витрати узяв на себе ЗУАДК. Поховали померлого поруч з дружиною Ніною Строкатою-Караванською, яка теж зазнала великого лиха від влади СРСР.

С. Караванський – український мовознавець, поет, перекладач, журналіст, автор самвидаву. В ув'язненні був 31 рік. Народився він 1920 року в Одесі, вчився в індустріальному інституті, почав писати вірші й оповідання. У 1940 році пішов до війська, а коли почалася війна з Німеччиною, у липні 1941 року разом з своєю частиною потрапив в оточення, повернувся 1942 року в Одесу, вступив на літературний факультет університету, організовував книгар-

ню української літератури „Основа“.

У 1945 році військовий трибунал Одеського військового округу засудив С. Караванського до 25 років позбавлення волі за участь у підпіллі ОУН. Будував залізницю на Печорі, добував золото на Колімі, шив одяг у Мордовії. 19 грудня 1960 року С. Караванського випустили з табору, він повернувся до Одеси, закінчив працю над „Словником рим української мови“, став автором самвидаву. 1961 року одружився з Ніною Строкатою.

У 1965 році С. Караванського відправили відбувати далі 25-літній термін у таборах суворого режиму. Влітку 1969 року його було засуджено додатково ще на п'ять років тюрми та три роки таборів особливо суворого режиму. У грудні 1971 року арештували Н. Строкату-Караванську і засудили на чотири роки таборів.

Св. п. Святослав Караванський

У листопаді 1979 року Караванські емігрували до США. С. Караванський був автором ряду важливих наукових праць з мовознавства, патріотом України.

Шанувальники життя і боротьби Святослава і Ніни Караванських біля пам'ятників на їхніх могилах. (Фото: Левко Хмельковський)

Руйнують українські пам'ятники

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Музей видатних діячів української культури в столиці України з обуренням і болем повідомив, що вчинено черговий акт вандалізму проти Лесі Українки. 3 березня, вночі, було цинічно викрадено погруддя Лесі Українки з пам'ятною дошкою, яке вже понад 40 років прикрашало меморіальний будинок у Києві, де мешкали Леся Українка та її родина.

Випадки вандалізму проти пам'ятників, пам'ятних дощок, символів незалежності Української держави розпочалися ще навіть до 24 серпня 1991 року. Початок поклали руйнівні підриви перших

пам'ятників Степанові Бандері в західній Україні. Була показова руйнація державного символу України Тризуба на Говерлі у 2007 році.

Після початку російсько-української війни в лютому 2014 року, вандалська війна перекинулася на пам'ятники видатним діячам історії і культури України. Розпочалося це зі знищення пам'ятних дощок Василю Стусові в Донецьку та Юрієві Шевельову в Харкові. Далі були руйнування пам'ятника Лесі Українці на Байковому цвинтарі, знищення голови на пам'ятнику Миколі Міхновському на тому ж кладовищі.

Водночас стоять пам'ятники українофобам Катерині II в Одесі, Петру I в Полтаві.

Пошкоджені пам'ятники на Байковому цвинтарі в Києві. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Ділимося сумною вісткою, що 7 квітня 2018 року, на 61-му році життя відійшла у вічність наша найдорожча Дружина, Мама, Донька і Бабуня

св. п.

Христина Лукіянович
з дому Гайдук

Відвідини відбулися в п'ятницю, 13 квітня, від 6-ої до 9-ої години вечора, та в суботу, 14 квітня, від 10-ої до 11-ої години ранку в Bradley Funeral Home, 601 Rt 73 South, Marlton, NJ 08053

Заупокійна Служба Божа відбулася о годині 12-ій по полудні в церкві св. Михаїла, 675 Cooper Landing Rd., Cherry Hill, NJ 08002

Залишилися у глибокому смутку:

муж - Павло
сини - Павло з дружиною Крістін та дітьми Овен і Конор
- Ярема з дружиною Сузан
мама - Ольга Гайдук
ближча і дальша родина і приятелі.

Пожертви в пам'ять Покійної можна складати на:

NoKidHungry.org • AnimalLifeline.org

Вічна їй пам'ять!

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available

anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Oblast Memorials

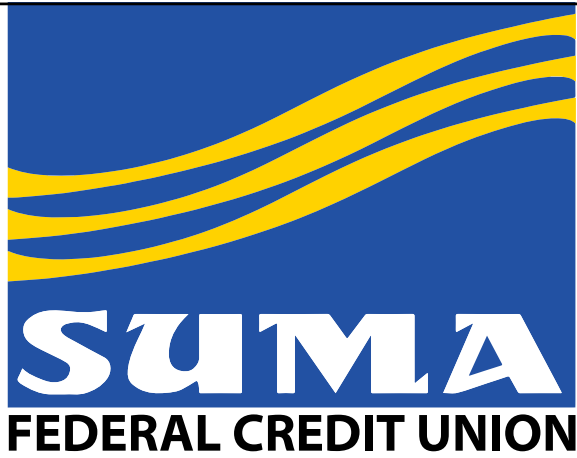
PO Box 746, Chester, NY 10918

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

Like us on
Facebook

Ваше омріяне житло може стати реальністю

з низьковідсотковою іпотекою від Кредитівки СУМА

Кредитівка СУМА є банківська установа, яка надає повний спектр фінансових послуг та обслугує наших членів вже понад 50 років

7/1 зі змінною ставкою

3.375% APR*

30 річний незмінний відсоток

4.375% APR*

* The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APRs are as low as the rates advertised above. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay. Rates are for qualified borrowers who meet certain criteria. Rates and terms are subject to change without notice. 10% down for first time home-buyer, otherwise 20% down. Membership requirements apply. Other rates and terms are available. Contact the credit union for full loan details.

SUMAFCU NMLS# 527694

Наші філії зручно розташовані для ваших послуг

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

1-888-644-SUMA (7862) | Visit us online at www.sumafcu.org